

775047

közgazdász

BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM
KÖZPONTI KÖNYVTÁR TULAJDONA

MAGYARORSZÁG LEGRÉGEBBEN MEGJELENŐ FELSŐOKTATÁSI LAPJA

LIX. évfolyam 1. szám | 2017. SZEPTEMBER

**USA-ÜGYVIVŐ
CEU-RÓL, NATO-RÓL**

Interjú
David Kostelancikkal

**MULTIKATONÁBÓL
DÍJNYERTES SÖRFŐZŐ**

Ali Rawech Szami,
a Hoptop kézműves
sörfőzde megálmodója

ARC-CAL ELŐRE

Beszélgetés
Bakos Gáborral,
a rendezvény egyik
szervezőjével

**KEVESEBB
FÉRŐHELY**

**FELVÉTEL
NÉLKÜLI
MEGADÁS**

**MAGASABB
PONTHATÁR
A KOLLÉGIUMOKBAN**

közgazdász

a Budapesti Corvinus Egyetem
hivatalos lapja

Főszerkesztő:
Sándor Krisztián

Felelős szerkesztő:
Bogatin Bence

Olvasószerkesztés:
Csejtei Dóra, Horváth Zsófia

Rovatvezetők:
Illés Gergő (Külpolitika),
Kemény Gabriella (Kultúra),
Mikus Áron (Közpol),
Murger Szilvia (Köztudat),
Oberfrank Balázs (Gazdaság),
Toma Franciska (Biznisz)

Fotó: Bauer Emese, Mézes Ábel,
Ressely Kinga

Munkatársak: Almási Fanni,
Bauer Emese, Csontos Kata,
Diószegi Dorottya, Kovács-Dobák Géza,
Lédermayer Regina, Málits Tamás,
Menyhért Dorka, Palotás Zsuzsi,
Szenyéri Viktória

Corvinus Hallgatói Médiaközpont,
1093 Budapest, Fővám tér 8., E27;
info@corvinusmedia.hu

**Kiadja a Budapesti
Corvinus Egyetem rektora és
a BCE HÖK elnöke**

Tördelőszerkesztés:
Király Zoltán

Nyomdai munka:
CC Printing Kft.
Felelős vezető: Könczey Áron

ISSN: 0230-7529

TARTALOM

KÖZHÍR

Kezdetét vette az új tanév	4
Corvinusos Universiade-sikerek	4
Megújult a Corvinus? Milyen mértékben?	5
A Corvinuson járt a Fudan delegációja	6

KÖZÉLET

ERASMUS+	6
----------	---

GAZDASÁG

A bérkülönbség nem közgazdasági anomália – Interjú Madár Istvánval	8
Újra vonzó lett az euró	9

KÜLPOLITIKA

Teljes mértékben reméljük és elvárjuk, hogy a CEU Budapesten folytathassa tevékenységét – David J. Kostalencik amerikai ügyvivő interjú	10
Katalóniában folytatódhat Európa aprózódása	12
Cselgáncs és atom – Újra Budapesten Vlagyimir Putyin	12
Mit hozhatnak a német szövetségi választások? – Esélylatolgatás és várható következmények	12

KÖZPONT

Azt mondd meg nekem, hol lesz majd lakóhelyünk?	14
Elmaszatolt felelősség?	15
A Neptun és a technika ördöge	14
Fél évre elvesztettük a Rádayt	16
A budapesti ingatlanpiac jelenlegi állása	17

KÖZPOL

Hova tegye az emberiség a meddőséget?	19
Népesedéspolitika kezdőknek	19

BIZNISZ

Otthagytá a multik világát, most Európa egyik legjobb sörét főzi – Ali Rawech Szami Interjú	20
---	----

KULTÚRA

Mire rázza a Z generáció? – Fesztivál és görbe tükör	22
Színház elérhető áron	22
Szemben az ARC-cal – interjú Bakos Gáborral	23

KÖZTUDAT

Baszkföld különleges világa	24
A hallhatatlan nemzedék	24
Önkéntes munka a budapesti FINA Világbajnokságon- Az önkéntesség nem korhoz kötött	25
Nagyvárosaink rejtett kertjei	26
FQ fejlesztés, azaz a jövő tudatos generációja	26

A NYOMTATOTT SAJTÓBAN VAGY
A KÖZÖSSÉGI MÉDIÁBAN HISZEL?

CSATLAKOZZ A CORVINUS MÉDIAKÖZPONTHOZ!

Szeretnéd kipróbálni magad a média világában?
A Corvinus Média Központ számodra egyszerre
lehet gyakorló pálya, „szakmai játszótér” és
ugródeszka. Mutatjuk, miért érdemes velünk
tartanod.

SOKSZÍNŰ PROFIL

A Corvinus Média Központ fő profilja a Közgazdász újság, de emellett rendezvénysorozatunkat is útjára indítottuk, blogfelületünkön is publikálunk, amelyhez Facebook és Instagram oldal is tartozik. Akár az újságírás-szerkesztés, a fotózás, a képszerkesztés/ grafika, a PR, a rendezvényszervezés vagy a social media érdekel, nálunk biztosan megtalálod a helyed.

ÚJSÁGÍRÓI SZABADSÁG ÉS SZAKMAI MENTOROK

Gazdasági, politikai, egyetemi-közéleti, kulturális és véleményrovataink között bizonyára megtalálod az érdeklődésednek megfelelő témákat; az ötleteid megvalósítása közben pedig értékes szakmai segítséget is kapsz mentorainktól. Köztük olyan nevek szerepelnek, mint Martin József Péter, a Figyelő korábbi főszerkesztője, Galambos Márton, a Forbes főszerkesztője, illetve Balogh Ákos Gergely, a Mandiner volt főszerkesztője.

ÉRTÉKES REFERENCIA

A Közgazdász Magyarország legnagyobb múltra visszatekintő diáklapja, egyidős magával a campussal, rengeteg közéleti személyiség kezdte itt a karrierjét, nem túlzás azt állítani, hogy nagyon jól mutatunk majd az önéletrajzodbán.

ÖSZTÖNDÍJHOZ SEGÍTÜNK HOZZÁ

A Közgazdász szerkesztőségének tagjaként pluszpontokkal indulhatsz a köztársasági, illetve a kiemelt kari ösztöndíjakra, ezenkívül a tagságod az Erasmus-pályázaton is pontokat jelent.

Keress minket Facebook-oldalunkon, ha kérdeznél tőlünk, az info@corvinusmedia.hu címen írhatasz nekünk!

LEGYÉL TE IS PROMÓTER!

MEGLÉVŐ CSAPATUNKBA
KERESÜNK PROMÓTEREKET,
PIACVEZETŐ, MŰSZAKI
CIKKEKET FORGALMAZÓ CÉG
KÉPVISELETÉBEN.

- **órabér: nettó 900 Ft-tól**
(ezen felül értékesítés utáni bónuszok)
- **heti min. 24 óra munkavégzés**
(csütörtöktől vasárnapig)
- **hosszú távú munkalehetőség**
- **folyamatos képzések**

Jelentkezés/érdeklődés:
zsusza.pallagi@hps.hu;
tárgy: **műszaki promóter**
(Kérlek, csatold fényképes önéletrajzod!)

KEZDETÉT VETTE AZ ÚJ TANÉV

BOGATIN BENCE ▾

Szeptember 3-án az Erkel Színházban tartotta meg a Budapesti Corvinus Egyetem (BCE) ünnepélyes tanévnyitó szenátusi ülését. Az esemény díszvendége Hernádi Zsolt, a Magyar Olaj- és Gázipari Részvénytársaság (MOL) elnök-vezérigazgatója volt.

Az ünnepség a BCE szenátusi elnökségének bemutatásával vette kezdetét, majd Hernádi Zsolt tartotta meg beszédét. A MOL első embere elsősorban a leendő közgazdászoknak címezte közvetlen hangú szónoklatát: „Figyelni fogunk rátok, ti pedig ígérjétek meg nekem, hogy éltek a Közgáz adta lehetőségekkel. Az ország legjobb közgazdász-képző egyetemére juttattok be” - mondta az elnök-vezérigazgató. A beszédet követően Hernádi Zsolt egy, a Corvinus logójával díszített porcelántálat vehetett át (képünkön) egyetemünk rektorától, Láncki Andrásztól.

Az évnyitót a Corvinushoz és jogelődjéhez ezer szállal kötődő Száz család történetének bemutatásával folytatódott. A rubint diplomájának átvétele előtt álló Száz Jánosné Koska Ida videofelvételeiről mesélt egyetemi éveiről.

Fotó: Ressely Kinga

Fia, Száz János professzor, a Pénzügyi, Számviteli és Gazdasági Jogi Intézet és a Befektetések és Vállalati Pénzügy Tanszék egyetemi tanára, valamint unokája, a szintén a Közgázon végzett Száz Vera a színpadon állva meséltek arról, hogy milyen

szerepet töltött be az egyetem az életükben.

Ezt követően Láncki András rektor tartotta meg beszédét, amellyel egyúttal a 2017-2018-as tanévet is megnyitotta. Mondandójában arra hívta fel a frissen felvett hallgatók figyelmét, hogy „alázat nélkül

nincs tudás, csak ellenszenves önimádat, önzőség és sznobság, ami általában a sikertelenek és tehetségtelenek vigasza”. Útravalóként pedig a következő szavakat intézte a gólyákhoz: „Az első érénye már egy elsőéves egyetemistának is, a tárgyilagosságra való törekvés, a kitarás és a bátorság”.

A rektor beszédét követően Szenpáli-Tóth Ádám, a BCE Hallgatói önkormányzatának elnöke köszöntötte a gólyákat. Az ünnepség végén a hagyományokhoz híven az elsőéves hallgatók letették esküjüket. A fogadalomtel után a három kar képviselőiben a színpadra lépő hallgatókat kézfogással köszöntötte Láncki András, ezzel zárult a tanévnyitó ceremónia. Az ünnepség szünetében a Hot Jazz Band szórakoztatta a megjelenteket olyan népszerű slágerek feldolgozásaival, mint a Wonderful World vagy a Meseautó filmzenéje. 🐦

CORVINUSOS UNIVERSIADE-SIKEREK

MÁLITS TAMÁS ▾

Augusztus végén a tajvani Tajpej adott otthont az egyetemisták és főiskolások legnagyobb sporteseményének, a 29. nyári Universiadénak. 21 sportágban csaknem nyolcezer versenyző állt rajthoz, a 141 tagú magyar küldöttségnek pedig Egyetemünk nyolc hallgatója is tagja volt.

A legtöbb corvinusos vívásban volt érdekelt, és a legnagyobb siker is itt született, Cho Taeun Sándor (képünkön balról a második) a párbajtőr csapat tagjaként a döntőig menetelt. A mieink ott óriási csatában maradtak alul az oroszokkal szemben, így ezüstéremmel jöhettek haza. A magyar női törzscapatban Lupkócs Dóra képviselte Egyetemünket, a lányok az elődöntőben az olaszoktól, a bronzmérkőzésen pedig a lengyelektől szenvedtek

vereséget, és a negyedik helyen végeztek. Az ötödik helyet szerző férfi kardozóknál Péch Miklós,

a férfi törzöknél pedig Balogh Boldizsár és Dósa Dániel is a magyar csapat tagjai voltak, utóbbiak

számára a nyolcaddöntő jelentette a végállomást.

További két sportágban örülhettek corvinusos hallgató olimpiai pontszerző helyezéseknek: Sántha Blanka a gyorsasági görkorsolyaváltó tagjaként 3000 méteren ötödikként zárt, csakúgy, mint Patakfalvy Csenge és a női taekwondo csapat. A magyar férfi kosárlabdacsapat – soraiban a corvinusos, nyolc mérkőzésen 90 pontot jegyző Polyák Lászlóval – a 18. helyen végzett. 🐦

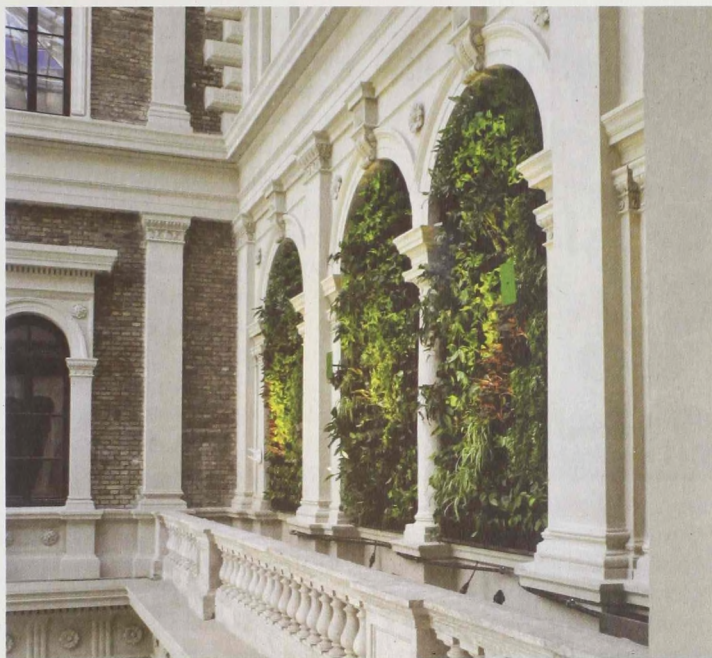
MEGÚJULT A CORVINUS? MILYEN MÉRTÉKBEN?

SZENYÉRI VIKTÓRIA ▾

Idén nyáron indult el az a nagyszabású, hároméves felújítássorozat, amelynek keretében az egyetem valamennyi épülete, infrastruktúrája renoválás alá kerül. Az idei szünet feszített két hónapjában is számos célt tűztek ki maguk elé az építetők és a kivitelezők. De mi is valósult meg ezek közül ténylegesen?

AZ idei periódus alatt látványos és kevésbé észrevehető részek is beleestek a felújítási sorozatba. Megkezdődött a wifi-rendszer felújítása, melyet a hallgatók is érzékelhettek a nyár folyamán, mikor néhány héttel még VPN kód által sem lehetett elérni az egyetemi adatbázisokat. Az internet használata azonban észrevehetően gyorsabb lett a javítások óta az egyetem egyes részein. Továbbá elindult a vezetékes informatika infrastruktúra javítása és a Windows 10-re történő áttérés is. 2017 nyarától az egyetemisták és a dolgozók számára is ingyenes az Office csomag használata, melyet egyetemi e-mail címmel és Cusmanos jelszóval lehet majd elérni.

Ezen kívül több iroda és terem is megújult, valamint az alagsori részben is látszódnak már a reno-

válási munkálatok. Másik nagyszabású beruházásnak számít, hogy elindult a víz alapvezeték cseréje,

melyet három ütemben kívánnak majd kicserélni. Sajnos azonban a szűkös időbeosztás miatt a az

adott rész felújítása nem készült el időben, így még a szemeszter első napján is azzal szembesültek a hallgatók, hogy néhány mosdóban a víz nem iható tisztaságú. Az ugyan nem derült ki, hogy a figyelmeztető tábla aznapra csak véletlenül maradt kinn vagy a még mindig aktuális problémát jelezte. Mindenesetre senki sem fogyaszt szívesen egy ilyen felhívás után csapvizet, melyet sok hallgató szóban is nehezményezett.

Nagyon megkapó változást jelent a Fővámpalota aulájában kialakított zöld fal, ahol élőnövényekkel próbálták hangulatosabbá és vonzóbbá tenni az egyetem egyik legimpozanzsabb részét.

A következő évekre még rengeteg nagyszabású és költséges munka van betervezve. De hogy mikor készülnek el ezek tervek és egyáltalán megvalósulnak-e, az csak a következő években fog majd kiderülni. ✎

A CORVINUSON JÁRT A FUDAN DELEGÁCIÓJA

Együtműködési szándéknyilatkozatot írt alá Egyetemünk és régi partnere, a kínai Fudan Egyetem 2017. augusztus 15-én.

A Láncki András rektor és Jiao Yang, a sanghaji székhelyű intézmény első számú vezetője által hitelesített megállapodásban a két egyetem kifejezte közös törekvését az akadémiai csereprogramok és oktatási együttműködés terén, valamint rögzítették egy új, kettős diplomát adó, a Magyar Nemzeti Bank (MNB) által támogatott mesterszak kidolgozásának tervét is.

Foto: Resselty Kinga

Nem az augusztusi volt az első, MNB által előmozdított közreműködés Fudan és a Corvinus között az idei évben. A jegybank támogatásával a közgazdos hallgatók pályázhattak a Fudani Egyetem kéthetes, a Chinese Economy and Society nevet viselő nyári egyetemi programjára, amely július 10. és 23. között zajlott. ✎

Kipróbálnád, milyen külföldön élni? Szívesen tanulnál egy neves európai egyetemen? Megismernél más kultúrákat? Szeretsz nemzetközi környezetben lenni? Fejlesztenéd a nyelvtudásodat? Fontos számodra a szakmai tapasztalatszerzés és személyes fejlődés? Szeretnél külföldön dolgozni?

A VÁLASZ: ERASMUS+

AZ Erasmusszal nem csak tanulni mehetsz külföldre, hanem szakmai gyakorlatot is végezhetsz. Az Erasmus+ mobilitást nem csak külföldi részképzésre használhatod fel, hanem a Corvinusos tanulmányaidhoz kötelezően elvégzendő szakmai gyakorlatra is. Ezen túl személyes ambícióból, akár diplomázás után is élhetsz ezzel a fantasztikus lehetőséggel.

Képzeld, akár többször is lehetsz Erasmusos. Sőt, mindehhez ösztöndíjat is kaphatsz! Szakmai gyakorlatoként egy szuper fogadó helyet találva az ösztöndíjon felül akár több száz eurós fizetésre is szert tehetsz.

Jó hír, hogy az Erasmuson elévzelt tantárgyaidat be tudod számíttatni itthoni tanulmányaidba.

Talán nem is gondolnád, milyen nagy előnyökkel járhat egy külföldi szakmai részképzés/szakmai gyakorlat a munkaerő-piacon való elhelyezkedés során. Egy többb-

napos, idegen nyelvi és nemzetközi környezetben eltöltött időszak után könnyebben teszel le egy felsőfokú nyelvvizsgát, ami jól jöhet később a diplomához, munkakeresésnél vagy egy magasabb fizetésű állás megpályázásánál. A külföldön szerzett tapasztalataiddal pedig a Budapesti Corvinus Egyetemet is gazdagított! **Ha érzed magadban a lendületet, a küldetéstudatot, a kíváncsiságot: ERASMUS+!**

Érdekelnének a korábbi évek Erasmus+ hallgatóinak élménybeszámolóit? A Corvinus honlapján (Corvinus&Világ -> Hallgatók&Világ -> Erasmus beszámolók) rengeteget megtalálsz, néhány szerzőjével a kapcsolatot is felveheted.

Ha érzed a kihívást, vonzó számodra az Erasmus+ által kínált

lehetőség, ne habozz! Gyere el az Erasmus+ tájékoztató előadásra 2017.11.07-én (E épület, II-es előadó, 13:40-17:00) és az Erasmus+ Expóra 2017.11.09-én (E épület, Aula, 8:00-16:00), hogy feltedd kérdéseidet és személyesen találkozz a Nemzetközi Iroda munkatársaival, illetve olyan hallgatótársaidal, akik már átéltek egy felejthetetlen Erasmus+ „kalandot”!

Messez van még a november? Ne búsulj, a Nemzetközi Iroda minden hétfőn, szerdán és csütörtökön 9:00-12:00 sok szeretettel vár minden kedves érdeklődőt, de természetesen e-mail is írhatasz:

Erasmus+ tanulmányok: erasmus@uni-corvinus.hu
Erasmus+ szakmai gyakorlat: internship@uni-corvinus.hu

Szeretnél gyakorlati tapasztalatot szerezni cafeteria tanácsadás területén? Eleged van a fizetetlen gyakornokságból?

A BONUS CAFETERIA

CSAPATA

GYAKORNOKOKAT

KERES CAFETERIA NYILATKOZTATÁSRA!

A Bonus Cafeteria Magyarország egyik piacvezető szolgáltatója a béren kívüli juttatások területén. Mi vállaljuk a pénzügyi forráskezeléstől kezdve a cafeteria rendszer kidolgozásán és üzemeltetésén át a munkatársak tájékoztatását. Azok a partnereink, akik minket választottak, magasabb jövedelmet tudnak biztosítani a munkavállaló-

inak kisebb bérköltséggel, ezért elégedettebbek és könnyebben tartják meg őket a mostani munkaerőhiány közepette is.

Büszkék vagyunk arra, hogy a gazdasági élet minden területéről vannak partnereink, például a JYSK, Toyota, Porsche Hungária, dm drogerie markt, budmil, Magyar Cukor Zrt, Kling, Dr Oetker. Folyamatosan bővülünk, mára

országos hálózattal rendelkezünk. Az elmúlt 12 évben 350 kisebb-nagyobb vállalatnál bizonyítottunk, jelenleg közel 85 000 munkavállaló számára nyújtunk szolgáltatásokat.

Téged keresünk dinamikusan bővülő csapatunkba, ha:

– Egyetemi tanulmányaid mellett rugalmas munkaidőben dolgoznál
– november 1-től áprilisig

– Tapasztalatot szeretnél pénzügyi és tanácsadói területen
– Jól kommunikálsz emberekkel
– És mindezért szeretnél versenyképes fizetést kapni!

A tréningjeiken elsajátíthatod a cafeteria juttatásokhoz kapcsolódó adó, számviteli és egyéb törvényi szabályokat. Figyeld a Karrier Hírlevelet, és jelentkezz!

WWW.BONUS-CAFETERIA.HU

SZÉLHÁMOSOK, SZERENCSELOVAGOK, TUDOMÁNYOS RAGADOZÓK

– AJÁNLÓ A CORVINUS KIOSZK SZEPTEMBERI SZÁMÁBÓL

BÖRZSÖNYI NÓRA ▲

Ragadozók és paraziták a tudományos életben? Sajnos léteznek, a szélesebb közönség számára talán még ismeretlenül, de a tudományos világ szerencsére már felfigyelt rájuk. A tudomány szélhámosai a nyílt hozzáférés előnyeivel kecségetve próbálják a kutatókat megtéveszteni, pusztán anyagi haszonszerzés céljából. Kik ők, és hogyan tudjuk elkerülni a csapdát?

Napjainkban a tudományos kommunikáció hagyományos modellje gyökeres változáson megy keresztül. Az internet megjelenése, valamint ezzel párhuzamosan a tudományos folyóiratok árválsága, a neves tudományos kiadók nagy haszonra törekvő árpolitikája együttesen járultak hozzá ahhoz, hogy az elmúlt két évtized alatt a nyílt hozzáférés kezdeményezés (open access mozgalom) egyre nagyobb teret hódított magának, és mára már megkerülhetetlen jelenségévé vált.

Az open access mozgalom fő célja a publikációk szabad hozzáféréseinek biztosítása, melynek a mai gyakorlatban alapvetően kétféle modellje létezik: az ún. arany, illetve a zöld út. Az arany út a tudományos cikkek open access folyóiratokban történő publikálását jelenti, ami valamikor a publikációs díj megfizetésével jár a szerző számára. A másik modell, az úgynevezett zöld út – vagy más néven szerzői archiválás – a publikáció nyílt hozzáférése archiválását jelenti valamely intézményi vagy tudományterületi repozitóriumban.

Az egyik legtöbbször elhangzó kritikai észrevétel a nyílt hozzáférési publikálással kapcsolatban az open access folyóiratok megbízhatóságát szokta érni: vajon mi garantálja, hogy a nyílt hozzáférés terjedésével megjelenő számos független kiadó és folyóirat mind megfelelő szakmai színvonalat nyújt a publikálni vágyó kutatók számára? Sajnos reális a veszély, éppen az ún. parazita, vagy ragadozó folyóiratok (predatory journals) miatt, melyek valóban nélkülözik az igazi szakmaiságot. Komoly

tudományos folyóiratnak álcázzák magukat, miközben tudományos minőséget nem biztosítanak: nem válogatják meg a beérkezett cikkeket, nem végeztetnek szakmai bírálatot. A nyílt hozzáférés terjedését és annak előnyeit, valamint a kutatók publikálási kényszerét kihasználva egyedüli céljuk az anyagi haszonszerzés, a publikációs díjak beszedése révén.

Milyen jelekből ismerhetjük fel a parazita folyóiratokat? Az első gyanús jel az, ha az ilyen megkereséssel érkező kiadók, illetve folyóiratcímek ismeretlenek a saját szakterületén tájékozott kutató számára. Gyanúra adhat okot, ha a publikálásért beküldési díjat kérnek, szemben az open access gyakorlatban elterjedt publikálási díjjal. Míg ez utóbbit csak akkor kell kifizetni, ha a kézirat megjelenésre kerül, addig a beküldési díjat a parazita folyóiratok a legtöbb esetben előre elkérik, függetlenül a későbbi megjelenéstől. Fontos odafigyelni a szerzői jogokra is: azok az open access folyóiratok, melyek kizárólagos szerzői jogokat kérnek, mindenképpen gyanúsak. Nagyon fontos jelzője a hitelességnek, ha egy folyóirat szerepel ismert tudományos rangsorokban, vagy a nagyobb adatbázisok, indexelő szolgáltatások valamelyikében. Továbbá, mivel minden rangos tudományos folyóirat arra törekszik, hogy szakmailag elismert nevek szerepeljenek a szerkesztőség névsorában, ezért mindenképpen gyanús, ha egy folyóirat szerkesztősége nem ellenőrizhető (pl. affiliációval nem rendelkező) kutatókból áll, az pedig még inkább, ha a szerkesztőség nagyon kicsi, esetleg nincs főszerkesz-

tője, vagy akár még össze sem állt. Ha egy folyóiratnak nincs komoly szerkesztősége, akkor könnyen lehet, hogy nincs más célja, minthogy pénzért bármilyen kéziratot megjelenessen. Az is gyanús jelenség, ha egy kiadó (portfólió-bővítési szándékkal) egyszerre feltűnően sok új folyóiratot indít, olykor gyanúsán egyformán kezdődő címekkel („The New Journal of...”), hiszen szinte lehetetlen egyszerre ennyiféle szerkesztőségbe tekintélyes kutatókat összehívni. Ha a vizsgált folyóirat következő számának már rég meg kellett volna jelennie, az sem biztató: egy jó folyóirat mindig rendelkezik annyi beküldött tartalommal, hogy időben megjelenhessenek a tervezett számok. Feltétlenül érdemes továbbá ellenőriznünk a folyóirat honlapjának színvonalát is. Ha nem kellőképpen professzionális a kivitelezés, esetleg nagyon hanyag és hibáktól hemzsegő a szövegezés, akkor máris gyanút foghatunk. Apróságnak tűnik, de áruklodó lehet a honlapon elhelyezett hirdetések tartalma is: egy nívós folyóirat oldalán nagyobb eséllyel szerepelnek szakmailag releváns hirdetések, utalva ezzel a folyóirat tudományos életbe való beágyazottságára, míg a parazita folyóiratok esetében teljesen oda nem illő hirdetései tartalmakkal találkozhatunk. Figyeljünk fel arra is, ha ellentmondás van a címben szereplő földrajzi név és a folyóirat szerkesztőségének valódi székhelye között. Ha a címben például az „American” megjelölést látjuk, de szerkesztőség valójában más országban található, akkor könnyen lehet, hogy a címet megtévesztő szándékkal adták. Ugyanígy gyanús, ha

a címben „International Journal...” kifejezést használó folyóirat szerkesztőségének összetétele egyáltalán nem tükrözi a sugalmazott nemzetközi jellegét. Sajnos az is könnyen előfordulhat, hogy a parazita folyóiratokban megjelentetett cikkek már a címükben is kirívó szakmai tévedéseket, hibákat tartalmaznak. Ez azt jelzi, hogy a szerkesztőség nem volt kellően otthon a témában, nem tudta (vagy rosszabb esetben nem is akarta) szakszerűen ellenőrizni a beküldött cikkek tudományos minőségét. Végezetül pedig az is rendkívül gyanús, ha egy folyóirat cikkei tartalmukban nagymértékben eltérnek attól, amit a folyóirat címe és vállalt szakterülete megjelöl.

Mindezen figyelmeztető jelek önmagukban még nem szükségszerűen jelentik azt, hogy parazita folyóirattal van dolgunk, vizsgáldni azonban mindig érdemes. Ebben segített sokáig Jeffrey Beall módszeresen vezetett feketelistája, melyet azonban nemrég felfüggeszteni kényszerült. Így ma leginkább a Directory of Open Access Journals (DOAJ) oldalán tájékozódhatunk, mely a valódi open access folyóiratok gyűjtőportálja.

Legyünk tehát résen, mert a parazita folyóiratok egyaránt fenyegetik a megbízható nyílt hozzáférési folyóiratok terjedését és a kutatók egyéni karrierjét, illetve a nyílt hozzáférési tudományos publikációk megbízhatóságába vetett hitünket is. Az utánajárás azonban sokszor terhet jelenthet a szerzőknek, ilyen esetben bátran forduljunk tanácsért a kutatók és oktatók munkáját segítő könyvtárosokhoz, akik szakértői a témának. ▲

„A BÉRKÜLÖNBSÉG NEM KÖZGAZDASÁGI ANOMÁLIA”

OBERFRANK BALÁZS

Az utóbbi hónapokban új erőre kapott a Jobbik által is támogatott bérunió kezdeményezése. A téma kapcsán Madár Istvánt, a Gazdaságpolitika Tanszék címzetes docensét kérdeztük bérekről, termelékenységről, eurózónáról, valamint a kétsebességes és a kétdimenziós Európa közötti különbségről.

Nemrég már utcai plakátokról is visszaköszön a bérunióért indított aláírásgyűjtés. Ön hogyan látja, milyen folyamatok befolyásolják a bérek kialakulását Európában? Milyen tényezőkkel kell szembenézni?

A bérek szintjét alapvetően a termelékenység szintje határozza meg egy országban; az a termelékenység, ami az adott országra jellemző. A bérunió elnevezés abból a szempontból kicsit talán megtévesztő, hogy miközben létezik munkapiaci, árupiaci unió, valójában egyáltalán nem törvényszerű a bérek olyan típusú kiegyenlítődése, mint a külkereskedelmi vagy a tőkepiaci áruk árainak esetén. Tehát abból, hogy egy ország egy gazdasági unió része, nem kell következnie, hogy a béreknek egyenlőnek kell lennie. Ez nem közgazdasági anomália.

Mi a helyzet a bérek és a termelékenység kapcsolatával? Több esetben úgy tűnik, mintha az egymásra való hatásuk a tyúk meg a tojás dilemmáját idézné.

Néhányan tautológiának hívják, de tulajdonképpen ez egy közgazdasági azonosság. Statikusan nézve a termelékenységhez kell igazodnia a béreknek. De dinamikájában létezik olyan oda-vissza hatás, amely szerint esetleg a bérszínvonal is befolyásolja a termelékenységet. Ha a bérszínvonal gyorsabb ütemben nő, mint a termelékenység, akkor a vállalatok erősebben lesznek ösztönözve, hogy olyan típusú tevékenységeket végezzenek, amelyek kevesebb élőlomunka-költséggel bírnak, vagy növeljék az élőlomunka termelékenységét valamilyen beruházással. Hosszabb távon, ha egy ország bérei valamilyen oknál fogva nem tudnak rendesen nőni, „az alacsony bérrrel versenyeznek”, akkor nem zajlik le az egészséges szerkezetváltás a gazdaságban,

Fotó: Mézes Ábel

amely során kiárazódnának azok a kisvállalkozások, amelyek nem képesek megújulni. Ekkor tulajdonképpen belemerevedik az ország egy alacsony hozzáadott értékű beszállítói struktúrába. Ugyanakkor én ezt a fenti mechanizmust nem gondolom jelentős tényezőnek, a hatékonyságát pedig sok ciklikus és gazdaság szerkezeti jelenség befolyásolja. Hosszabb távon a termelékenység növekedésének kell megalapoznia a bérnövekedést.

Ehhez mérten hogyan értelmezhető az „egyenlő munkáért egyenlő bért” szlogen?

Nagyon gyakran az átlagember számára értelmezhetetlen dolog, amikor azt mondja a fafejű közgazdász, hogy makroszinten a nemzetgazdaság termelékenységi szintje határozza meg a bérszintet. Az érdeklődő laikus ember nincs kísérvé ezzel, mondván: „elnézést kérek, de ha fodrászként pont ugyanúgy csattogtatom az ollómat a frizura fölött, mint Németországban, akkor miért keresek lényegesen kevesebbet?”

Ez vonatkoztatható nem csak a fodrászra, hanem például a piaci és az állami szolgáltató szektorra is. A helyzet valóban így áll, és itt kell megérteni azt, hogy a megtermelt gazdasági jövedelmek elosztásában a résztvevő szereplők átlagos megtermelt jövedelemszintje számít. Egy magasabb átlagtermelékenységű osztrák kuncsaftnak „többet ér meg” az a szolgáltatás, amit kap, és a magasabb vásárlóerőt érzékeli a fodrász, az éttermes, az állam. Egy fodrász más-más termelékenységű országban más-más jövedelmet tud elkérni ugyanazért a munkáért, hiszen más megtermelt jövedelmen osztozkodik egy-egy gazdasági közösség. Ilyen típusú különbségek igenis jelen vannak a gazdaságban mindaddig, amíg léteznek fejlettségbeli különbségek és rugalmatlan piacok. Vagyis ezt még az Európai Egyesült Államok megalakulása sem tudná megakadályozni.

Mostanában egyre többet hallani a kétsebességes Európa elképzeléséről, ugyanakkor ezzel párhuz-

amosan egyre több, perifériára sorolt tagállam jelenti ki, hogy ő igenis szeretne a magországokhoz, vagy az eurózónához csatlakozni. Ön szerint megvalósulhat ez a koncepció?

Az EU-ban 15-20 éve népszerű fogalom a kétsebességes Európa, amely arról beszél, hogy ugyanazt az integrációs szintet egyesek lassabban fogják elérni, mint mások. Amiről most beszélünk, az nem kétsebességes, hanem kétdimenziós Európa. Egyrészt most a végső integrációs szint sem egyértelmű, másrészt pedig nagyon úgy tűnik, hogy nem arról kell döntenie, hogy milyen sebességgel érzük el ugyanazt a pontot, hanem néhány ország eleve egy alacsonyabb szintre is kíván eljutni.

Látszik, hogy ez a téma az ősz és a jövő év egyik legizgalmasabb kérdése lesz. Nemsokára lemegy a német választás valószínűleg Merkel győzelmével, majd ezt követően a Merkel-Macron tengely megpróbál új életet lehelni az egész európai integrációba. Senki nem tudja, hogy ez pontosan mit jelent. Körvonalazódik egy olyan forgatókönyv, amely szerint a német-francia tengely „hajlandó” hátrahagyni azokat az országokat, amelyek nem akarnak vele egy irányba menni, és a többi országot viszont egy szorosabb integrációs együttműködésre ösztökélné. Ilyen megkülönböztetés eddig csak ideiglenes jelleggel akadt, nem rendszerszinten. Az sejtethető, hogy a két dimenzió törésvonalát az eurózóna mentén képzeli el a fejlett országok köre. Az viszont egyelőre teljes homály, hogy a lemaradók számára mit jelent mindez. Az egyik fő kockázat az uniós támogatások érdemi csökkenése lehet, amennyiben nagy eurózónás költségvetés alakul meg – erről azonban még francia-német konszenzus sincs. ↗

ÚJRA VONZÓ LETT AZ EURÓ

MÁLITS TAMÁS

Rövid időn belül két regionális szomszédunkban, Csehországban és Romániában is szóba került a közös európai fizetőeszköz bevezetése. Magyarország egyelőre kivár, októberben „visszautasíthatatlan ajánlat” érkezhet az EU-tól.

Jelenleg a 28 EU-tagállam közül kilenc nem használja még a közös európai valutát. Dánia és az Egyesült Királyság erre a maastrichti szerződés értelmében nem is kötelek, a többieknek viszont be kell vezetniük az eurót, amikor megfelelnek az úgynevezett konvergencia-kritériumoknak. A feltételek között szerepel, hogy az infláció maximum 1,5%-kal haladhatja meg a három legalacsonyabb euróövezeti rátát éves szinten, az államháztartási hiány legfeljebb 3, az államadósság pedig legfeljebb 60 százaléka lehet az adott állam GDP-jének. Ezen felül a kamatláb hosszú távon maximum 2 százalékkal haladhatja meg a három legjobban teljesítő eurózóna-tag kamatlábát. Az utolsó kritérium szerint az euró bevezetni kívánó államnak két évet kell eltöltenie az európai árfolyam-mechanizmusban (ERM II), amelynek keretei között a valuta értéke csupán megsabott keretek között ingadozhat az

euróhoz képest. Az ERM II-nek jelen pillanatban egyetlen tagja van, Dánia, azonban egy 2000-es népszavazáson a dánok elutasították a közös európai valutát.

A hét, az eurót bevezetni köteles állam (Magyarország mellett Bulgária, Csehország, Horvátország, Lengyelország, Románia és Svédország) névsorából több szempontból is kitűnnek a nem a közép-kelet-európai régióhoz tartozó svédek. A skandináv országban 2003 szeptemberében tartottak már referendumot a csatlakozásról, 56 százalék viszont a korona megtartása mellett tette le a voksát. Az egymást követő svéd kormányok – a népszavazás eredményét azóta is tiszteletben tartva – egy kiskapu kihasználásával tartják távol magukat a közös valutától: hiába kötelező ugyanis az euró bevezetése, ennek nincs megsabott határideje, az ERM II-be való belépés pedig önkéntes alapon működik.

Régióinkban egyre inkább visszatérni látszik az euró

vonzereje. Ennek fő oka, hogy a kialakulni látszó kétbeszese EU magját az eurózóna adná, több kelet-európai ország pedig nem szívesen maradna ki innen. Augusztus végén először a cseh miniszterelnök, Bohuslav Sobotka jelentette be, hogy országa szeretne megfigyelőként részt venni az eurózóna tagállamainak ülésein. Alig pár nappal Sobotka nyilatkozata után a román kormány is megnyilvánult az eurózónába belépéssel kapcsolatban. Teodor Melescanu külügyminiszter egy lapinterjúban 2022-re tette az euró romániai bevezetésének várható időpontját. Az említett két ország – Bulgáriához és az egyre inkább EU-szkeptikus Lengyelországhoz hasonlóan – az összes kritériumnak megfelel, leszámítva az ERM II-tagságot.

A cseh és a román bejelentést követően érezhetően felerősödtek hazánkban is az európai valutához csatlakozást sürgető hangok. Az Európai Központi Bank (EKB)

2016-os jelentése szerint Magyarország egy feltételnek nem felel meg, ugyanis az államadósság a GDP 73,9 százalékára rúg, ezzel meghaladja a 60 százalékos küszöböt, bár a folyamatosan csökkenő tendencia miatt az EKB eltekinthetne ettől egy esetleges csatlakozási kérelem esetén. Ez azonban még várat magára, a kormány szeretné, hogy előbb a magyar GDP elérje az EU-átlagot. Az augusztusban megalakult Polgári Világ Pártja népszavazást kezdeményezett az euró bevezetéséről, a felhíváshoz pedig szeptember elején több neves szakember (köztük Bod Péter Ákos közgazdász, Balázs Péter korábbi EU-biztos és Jeszenszky Géza korábbi külügyminiszter) is csatlakozott. Az EU ígérete szerint az ősz folyamán az euró még nem használó országok „visszautasíthatatlan ajánlatot” fognak kapni, így a monetáris unió beteljesítése lehet az egyik legkomolyabb beszédtema a Brexit utáni unióban. ✎

TELJES MÉRTÉKBEN REMÉLJÜK ÉS ELVÁRJUK, HOGY A CEU BUDAPESTEN FOLYTATHASSA TEVÉKENYSÉGÉT

KOVÁCS-DOBÁK GÉZA, SÁNDOR KRISZTIÁN

Úgy tűnik, mintha a budapesti amerikai követség ideiglenes ügyvivői vonzanák a turbulensebb időszakokat a magyar-amerikai kapcsolatokban: André Goodfriend hivatali idejében történt a kitiltási botrány és nála kért tolmácsot Vida Ildikó, Colleen Bell 2017. januári távozása után ügyvivőnek előlépő David J. Kostelanciknak pedig a CEU körüli hercehurca jutott. Nem csak erről, hanem Ukrajnáról, az orosz szankciókról, kereskedelemről, földgázzal és a NATO által várt védelmi kiadások növeléséről is megkérdeztük.

KDG: Kiutazása előtt találkozott az új washingtoni magyar nagykövettel, Dr. Szabó Lászlóval. Miről beszélgettek?

Szabó László nagykövet úrral washingtoni kiutazása előtt volt alkalmam találkozni. Beszélgetésünk során lehetőségünk nyílt megvitatni mindazt, ami a magyar-amerikai kapcsolatok erőssége. Ilyen a védelmi együttműködésünk, melyben országaink együtt dolgoznak azon, hogy megfeleljenek az új kihívásoknak Európában és máshol a világban. Beszélgettünk az USA és Magyarország közötti kereskedelemről és üzleti kérdésekről. Az amerikai vállalkozások és mi, mint Magyarország második legnagyobb befektetési partnere munkahelyek százait teremtettük meg Magyarországon. Beszélünk a folyamatban lévő és folytatódó rendvédelmi együttműködésről országaink között. De ami még ennél is lényegesebb, az az emberek közötti, kulturális összefonódás, különösen a fiatalok számára. Amerikaiak érkeznek Magyarországra és magyarok utaznak ki az Egyesült Államokba azért, hogy tanuljanak vagy dolgozzanak, olyan csereprogramok keretében, mint például a Nyári Diákunka/Utazás Program és más, tanulmányi lehetőségek.

Az Egyesült Államok és Magyarország baráti kapcsolatot ápolnak egymással, egymás szövetségesei, ezért kötelességünk és kötelezettségünk barátként beszélni a másikkal, mikor egymás országaiban aggodalomra okot adó helyzetekkel találkozunk. Szóba került a CEU,

amely továbbra is aggodalmat keltő ügynek számít az Egyesült Államok számára. Határozott szándékunk, hogy Magyarország és New York állam között megállapodás szülessen arról, hogy a CEU továbbra is tanszabadsága teljes birtokában működhessen, ugyanúgy, mint a többi itt működő egyetem, mint például a marylandi McDaniel College. Őszinte vitát folytattunk a civiltörvényről, arról, hogy a magyarok képesek legyenek arra, hogy szerveződhessenek és aktívan hozzájárulhassanak a saját társadalmuk fejlődéséhez olyan ügyek tekintetében is, melyek néha nem feltétlenül a legfontosabbak vagy éppen üdvözlendők a kormány számára. Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) minden tagállamának felelőssége, hogy teret biztosítson a civil társadalom számára, hogy az aktív demokratikus és polgári részvétel valósulhasson meg. Magyarországon kérdéseket vet fel, hogy aggodalmakat ébresztő akadályokat látunk ezzel kapcsolatban.

KDG: Ha már a CEU-t említette, nekünk, egyetemi hallgatónak ez komoly aggodalom. Van jelenleg olyan platform, ahol az amerikai kormány és a magyar kormány egyeztet ezzel kapcsolatban?

Az Egyesült Államokban nem a szövetségi kormány felelős az egyetemekért, ez az állami kormányzatok hatásköre. Szóval attól kezdve, amikor a CEU-t megkövetelték, hogy kössön új kormányközi megállapodást a megfelelő kormányzati szinttel az Egyesült

Államokban, ez nem a szövetségi kormányzat hatásköre volt, hanem New York államé. Végül a magyar kormány megkezdte a tárgyalásokat New York állam képviselőivel.

SK: Mikor kezdett tárgyalásokba a magyar kormány New York állammal?

Úgy hiszem június közepe, vége felé került sor erre. Volt egy találkozó New York állam képviselői és a magyar kormány között június végén New Yorkban. Ezután ezek a megbeszélések folytatódtak. Ezen a ponton tehát reménykedünk és arra bátorítjuk New York államot és a magyar kormányt, hogy jussanak megállapodásra, lehetővé téve a CEU-nak, hogy továbbra is teljes akadémiái szabadsággal folytathassa működését.

KDG: A jogszabály jövő évtől hatályos, véleménye szerint lehetséges, hogy megállapodás szülessen még az év vége előtt?

Erősen reméljük, és úgy gondolom, az az elvárásunk, hogy az év végére megszülessen a megállapodás. A CEU mindig is lényeges eleme volt az amerikai-magyar kapcsolatoknak. Több mint 25 éven keresztül szolgált erős alapként tanulmányi- és egyéb csereprogramok lebonyolításához az Egyesült Államok és Magyarország. Az Egyesült Államokban mind a kongresszusi republikánusok és demokraták részéről, mind Amerika-szerte az akadémiái közösségen belül, és itt Budapesten is erős támogatást élvez. Már ezen indokok miatt is, mivel ilyen lényeges szerepet ját-

szik a bilaterális kapcsolatainkban, teljes mértékben reméljük és elvárjuk, hogy Budapesten folytathassa tevékenységét.

Megkérdeztük az ügyvivő urat a 2016-os elnökválasztásba való orosz beavatkozásról, és arról, hogy igazak-e a pletykák, miszerint Gorka Sebestyént el fogják bocsátani a Fehér Házból. Noha Kostelancik úr elutasította, hogy a témák bármelyikét illetően spekulációkba bocsátkozzon, egy héttel később Gorka távozott a Fehér Házból. A Rolling Stone magazinban megjelent vélemény-cikkkel kapcsolatban (amely Gorka szakmai felkészültségét kérdőjelezte meg a Corvinuson írt doktori disszertációja alapján – szerk.) Kostelancik úr a Corvinus védelmére kelt: „A Corvinus kiváló egyetem, melyről tudjuk, hogy Magyarországon, Európában és Egyesült Államokban is elismert, és úgy gondolom, ez rendkívül igazságtalan jellemzése volt [az egyetemnek].”

KDG: Térjünk rá a kereskedelemre. Annak fényében, hogy az Egyesült Államok gazdaságpolitikájában hajlik a protekcionizmusra, hogyan hathat ez a TTIP (szabadkereskedelmi megállapodás az USA és az EU között) tárgyalásokra?

Az Egyesült Államok, mint bármely más ország, a kereskedelmi tanácskozások során mindig is arra törekedett, hogy tisztességes és méltányos, növekedést elősegítő, munkahelyeket teremtő és befektetéseket ösztönző megállapodásokat kössön.

podást kössön. Ez a megközelítés ugyanaz maradt a Trump adminisztráció számára is. Jelenleg az új kereskedelmi képviselőnk bejelentette, hogy az Európai Unióval folytatott szabadkereskedelmi tárgyalások, illetve kereskedelmi megállapodásról szóló tárgyalások prioritást élveznek, és az Egyesült Államok elismeri, hogy hatalmas gazdasági potenciál van az USA és az EU között. Bármely országban, bármikor, bármely tárgya-

kintetében. A technológiai változásoknak köszönhetően már képesek leszünk földgázt exportálni Európába. Ehhez bizonyosan szükséges a pénzügyi támogatás és ösztönzők, valamint az LNG (cseppfolyósított földgáz)-szállítás hatékonyra tétele kereskedelmileg és gazdaságilag. De fontos még az infrastruktúra is, valamint a fizikai kapcsolatok vezetéseken keresztül egyes európai országok között. Trump elnök részvétele a Három Tenger

Magyarország is része – szerk.) júliusi varsói csúcstalálkozóján fontos jelzés volt az USA részéről, hogy érdekeltek vagyunk abban, hogy európai országoknak cseppfolyós földgázt értékesítsünk. Szorosan együtt akarunk dolgozni, különösen a közép-európai államokkal. Különböző útvonalakon érkezhetne földgáz Magyarországra: északról Lengyelországon, vagy délről Horvátországon keresztül. Folytatjuk az együttműködést az EU-val

olyan új technológiák beszerzésére, melyek növelik az interoperabilitást, az összekapcsolódási képességet a magyar haderő és a többi NATO-tag között. A döntés a védelmi kiadásokról végső soron az egyes országok önálló döntése. Az a fontos, hogy hajlandóak vagyunk szövetségesként gyakorlatozni, együtt kommunikálni, és – ha úgy hozza a helyzet – együtt harcolni. Ennek érdekében szükséges az országok közötti koordináció. Ezt teszi a NATO, a védelmi,

Foto: Recessy Kinga

David J. Kostelancik gyerekkori élményei hatására választotta a diplomáciai pályát: Chicago közép-európai negyedében nőtt fel cseh, szlovák, horvát, szerb, lengyel és magyar bevándorlók között. Oroszul tanult, ami később lehetővé tette, hogy nemzetközi megállapodások megkötésében segédkezzen.

Egyetemi tanulmányai alatt az USA külügyminisztériumában volt gyakornok, ahol a Szovjetunióval kapcsolatos ügyeken dolgozott. Ez meghatározó élménynek bizonyult számára: a világ különböző pontjain szolgáló amerikai diplomatakkal találkozott és dolgozott együtt. Diplomája megszerzése után az akadémiai pálya helyett a diplomáciai karriert választotta. Budapesti kiküldetése előtt – a teljesség igénye nélkül – részt vett az EBESZ és a NATO munkájában, szolgált Albániában és Törökországban diplomataként, valamint vezette az amerikai külügy európai és eurázsiai irodájának oroszországi ügyekkel kapcsolatos részlegét.

„A legfontosabb, amire hangsúlyt helyezünk, az az interakció amerikaiak és magyarok között. Különösen, de nem kizárólag, a fiatalok között. Erre jelentenek példát az olyan programok, mint az utazással egybekötött nyári munkalehetőségek a tengerentúlon, a tanulmányi lehetőségek az USA-ban vagy akár itt Budapesten, vagy a CEU és egyéb programok, melyek magyaroknak és amerikaiaknak adnak lehetőséget arra, hogy találkozzanak és együtt dolgozzanak és tanuljanak. Ez különösen fontos számunkra.”

lás alkalmával felmerülhetnek aggodalmak a hazai iparágakkal kapcsolatban – hogy garantálják azt, hogy bizonyos szektorok jól teljesítsenek bármilyen megállapodás feltételei szerint. Ez folytatódik majd a Trump adminisztráció alatt is egyes iparágakra vonatkozóan az Egyesült Államokban, és elképzelhetőnek tartom, hogy Európában is halljuk majd ezeket az aggályokat. A lényeg azonban annak a felismerése, hogy olyan megállapodást kössünk, amely csökkenteni tudná a vámokat és lehetővé tenné a gazdasági növekedést, munkahelyteremtést, valamint a nagyobb befektetéseket.

SK: Az USA számos alkalommal jelezte, hogy szívesen szállítana földgázt Európába. Milyen akadályai vannak ennek? Mi szükséges ahhoz, hogy akár Magyarországra is érkezzen amerikai földgáz?
Az USA régóta támogatja Európa diverzifikációs törekvéseit a földgáz és más energiahordozók te-

Rákérdeztünk a Kongresszus által elfogadott, Oroszország elleni új szankciókra, melyek hatása az ügyvivő szerint kizárólag Oroszországra és annak kelet-ukrajnai hadviselési képességeire korlátozódik. „Az orosz agresszió évek óta nő, és NATO tagállamokként a mi országaink közös felelőssége a régió biztonsága. Magyarország és az USA javát legjobban egy erős, szuverén Ukrajna szolgálja, melyben a demokrácia mély gyökeret ver, a korrupció ellen fellépnek és kiirtják, és ez az Ukrajna válna a legjobb környezetté az ország összes nemzetisége számára.” Ezeket nem sokkal az előtt mondta, hogy James Mattis, az USA védelmi minisztere felvetette, hogy élet kioltására nem alkalmas fegyvereket szállítanak Ukrajnának védelmi célokra.

Kezdeményezés (melynek célja, hogy a Balti-tenger, Adriai-tenger és a Fekete-tenger közötti országok földgázvezetékeit összekösse, és

és az egyes országokkal, országcsoportokkal - továbbra is támogatjuk a diverzifikációs törekvéseket, valamint hogy elérhetővé tegyük az amerikai LNG-t, amennyiben ezek az országok érdeklődnek iránta.

KDG: Üdvözlizli az amerikai adminisztráció Magyarország kötelezettségvállalását, hogy a NATO által elvárt szintre emeli a védelmi kiadásait?

Üdvözlöljük a magyar kormány döntését, hogy betartja a walesi NATO-csúcson elfogadott követelményt, miszerint a GDP 2%-át kell védelemre fordítani. Külön üdvözlöljük a kormány nyilatkozatait, hogy felpörgetik a kiadások növelésének tervezett ütemtervét, hogy mielőbb elérjék a 2%-os célt.

KDG: Számít az, mire költik el ezt a 2%-ot?

Igenis számít, hogyan költik el ezt a 2%-ot. Ami azt illeti, a cél az, hogy a tagországok egy bizonyos (magasabb) százalékot fordítsanak

katonai személyzetén keresztül. A magyar képviselők, az Egyesült Államok képviselői és a többi fél között folyamatos a párbeszéd, ki mit tud tenni a különböző területeken, mire koncentrálnak annak érdekében, hogy javítsák a kapcsolatokat a szövetségeseikkel.

SK: Mi az USA álláspontja egy közös európai hadseregről?

Az Egyesült Államoknak az a legfontosabb, hogy a NATO képességei ne essenek áldozatul egy európai uniós haderőfejlesztésnek. Azaz, azokat az erőforrásokat, pénzeket és személyzetet, amit az Európai Unió védelmi struktúrájához rendelnek, ne a NATO struktúrájától vegyék el és csoportosítsák egy EU-s zászló alatt. Mi régóta támogatjuk az erősebb védelmi együttműködést az uniós tagországok között, sőt, a NATO maga is együttműködik számos uniós, de nem NATO-taggal – közülük kiemelkedik Finnország és Svédország. ✎

KATALÓNIÁBAN FOLYTATÓDHAT EURÓPA APRÓZÓDÁSA

LÉDERMAYER REGINA ▾

A világ, de főleg Európa szeme mostanság Spanyolországra, azon belül Katalóniára szegeződik. A tizenöt halálos áldozattal járó barcelonai autós merénylet mellett a legnagyobb sajtófigyelem az október 1-re kiírt függetlenségi népszavazást övezi.

Barcelona és Madrid már sok éve viszálykodik egymással – és nem csak a foci miatt. A katalánoknak elegendő lett abból, hogy leggazdagabb tartományként tőlük szedi be a madridi kormány a legtöbb adót, de cserébe alig kapnak vissza valamit. Nem tartják magukat spanyoloknak, saját nyelvük, zászlajuk, kormányuk, kultúrájuk van, ezért sokan szeretnék elszakadni, és egy autonóm köztársaságot létrehozni.

Az augusztus 17-i terrortámadás másnapján Barcelona utcáin több százezer ember vonult fel a „Nem félünk!” szavakat skandálva és

zászlókat lengetve, melyek közt feltűnően sok volt a katalán és kevés a spanyol. Sokak szerint a katalán függetlenségpártiak az eseményt felhasználva népszerűsítették elszakadási tervüket. A tartomány igyekszik megmutatni a világnak, hogy autonóm államként is meg tudná állni a helyét, ugyanis a velük történt tragédia után gyorsan, hatékonyan és legfőképp segítség bevonása nélkül zárták le az ügyet. A terroristákat is a katalán rendőrség fogta el, illetve ölte meg, nem engedték át az nyomozást spanyol kollégáiknak.

A felbátorodott tömeg élén a spanyol király, VI. Fülöp és a minisz-

terelnök, Mariano Rajoy vonultak, kifejezve részvétüket az elhunytak iránt és kiállva a terrorizmus ellen. Nagyon ritka, hogy az uralkodó is részt vegyen egy felvonuláson, ezért meglehet, hogy a közelgő szavazást látva döntött így. Mivel az uralkodó az egységes Spanyolország egyik jelképe, cselekedetével a maradás-pártiakat szólíhatta meg. A felvonulók egy része azonban kifütyülte a királyt, ezzel fütyülve a spanyol kormány véleményére is. Valóban ennyire rossz lenne a helyzet? Mennyire reális a független katalán köztársaság ideája?

Egy 2014-ben tartott népi konzul-

táción, melyre a választók csupán 37%-a ment el, még az elszakadás-pártiak voltak többségben 80,8%-os aránnyal. Egy friss közvélemény-kutatás viszont már arról tanúskodik, hogy csak a megkérdezettek 41%-a szavazna a függetlenségre. És bár a spanyol alkotmánybíróság elutasította a népszavazást, az elszakadás esélye még így is megvan, ugyanis a tervek szerint nem lesz érvényességi küszöb a voksoláson. Ha a maradni vágyók nem élnek szavazati jogukkal, Spanyolország elvesztheti leggazdagabb tartományát, Katalónia pedig többek között EU, NATO és ENSZ tagságát. ✎

CSELGÁNCNS ÉS ATOM – ÚJRA BUDAPESTEN VLAGYIMIR PUTYIN

ILLÉS GERGÓ ▾

Fél évvel idei első magyar útja után augusztus 28-án a budapesti cselgáncs világbajnokságra ismét Magyarországra látogatott Vlagyimir Putyin, ahol tárgyalt az őt meghívó Orbán Viktor miniszterelnökkel. Cselgáncs, atom, energetika, avagy Paks II? – vajon miről beszélgethetett a két államférfi a zárt ajtók mögött?

Február után idén már másodjára suhant végig az orosz elnöki gép a ferihegyi reptér kifutópályáján: az Oroszországi Föderáció elnöke, Vlagyimir Vlagyimirovics Putyin érkezett vele Budapestre a magyar fővárosban megrendezett cselgáncs világbajnokságra. És ha már itt járt, egyeztetett az őt ismét Magyarországra invitáló kollégájával, Orbán Viktor miniszterelnökkel is.

Bár a küzdősportokban közismerten remeklő Putyin hiába a Nemzetközi Dzsúdósövetség tiszteletbeli elnöke, és hiába ígérte meg Orbán Viktornak, hogy megtanítja egy pár dzsúdós fogásra, látogatása valószínűleg nem pusztán a sport iránti szeretetéből jött létre – annak valódi célja azonban nem

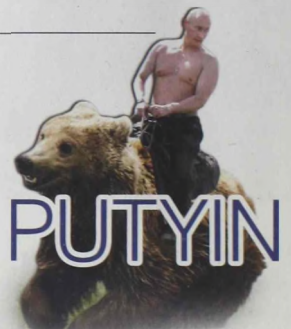
teljesen világos. Hiszen ami a kétoldalú kapcsolatokat illeti, a külkereskedelem alaposan megsínylette az oroszellenes uniós szankciókat: a magyar export csupán 1,8%-a irányul Oroszország felé, szemben a németek felé irányuló impozáns, 26%-os értékkel. Ami pedig az energiapolitikát és az orosz gázzról szóló tárgyalásokat illeti – nos, arra bőven elegendő lett volna önmagában a februári találkozó is.

Szóval mi lehet a találkozó tényleges célja? Bár a két államférfi háta mögött nem álltunk ott, nagyon valószínű, hogy a hamarosan elstartoló paksi atomerőmű bővítéséről, és az ahhoz nyújtandó orosz hitelről eshetett a legtöbb szó – arról az összegről, amit még a tavaly csódtól megmentett

orosz állami Vnyesekonombanktól kapunk. Szijjártó Péter külgazdasági- és külügyminiszter is kiemelte Paks II fontosságát: szerinte a 12 milliárd dollár összértékű beruházás már jövő év elején elstartolhat, a paksi bővítést pedig – ahogyan fogalmazott – „nem állíthatja meg már semmi”.

Szijjártó nyilatkozata ellenére ugyanakkor akadnak, akik szívük szerint inkább megállítanák Paks II-t, így Budapestten a látogatás napján nem restelltek hangot adni ellenérzéseiknek: volt, aki rajzfilmmel, más fáklyákkal, és akadt, aki sípval zavarta volna hazá az orosz elnököt. Tudniillik, az LMP egy rajzfilmet bemutatásával tiltakozott az orosz vizit ellen: a párt attól tart, hogy a paksi hitel hosszú

időre Oroszországhoz láncolhatja a magyarokat. A Momentum inkább a jogállamiság helyzete miatt aggódott: ők a Citadellára szerveztek fáklyásmenetet Európa mellett – szerintük félt, hogy ha a magyar-orosz kapcsolatok a mostani medrűkben haladnak tovább, hazánkban egy új Ukrajna válhat. Az Együtt nem szavakat, hanem sípokat választott az orosz elnök ellen való tiltakozásként: a párt reményei szerint bármerre is ment volna Putyin elnök konvoja, aktivistáik kifütyülték volna azt. Tervük azonban nem vált be – a főváros közlekedését némiképp megbénító, hosszan kigyózó elnöki konvoj az Együtt aktivistáit elkerülve állt tovább a repülőtér, majd Moszkva felé. ✎

MIT HOZHATNAK A NÉMET SZÖVETSÉGI VÁLASZTÁSOK?

ESÉLYLATOLGATÁS ÉS VÁRHATÓ KÖVETKEZMÉNYEK

SZENYÉRI VIKTÓRIA ▾

Már egész Németországi a szövetségi választások lázában ég. Az eseményeket a világ minden pontjáról figyelemmel kísérik, hiszen a végső eredmények komoly változásokat idézhetnek elő mind a német politikában, mind pedig a gazdaságban. De hogyan is állnak a kihívó felek, milyenek az egyes pártok esélyei és mit várhatunk a választások után?

A választásokat szeptember 24-én tartják – addig azonban a jelöltek még mindent megtesznek, hogy tovább növeljék szavazóbázisukat. Szeptember harmadikán, vasárnap zajlott például a két legnagyobb párt, a CDU és az SPD kancellárjelöltjeinek vitája, ahol a felmérések szerint a kereszténydemokrata Angela Merkel legyőzte kihívóját, a szociáldemokrata Martin Schulzot. A felek már csak azért is sok mindenben egyetértettek, mert a két párt 2013 óta koalícióban kormányozza az országot. Sok szakértő szerint az sem lett volna elképzelhetetlen, hogy a vita megváltoztassa a közvélemény jelenlegi álláspontját. Azonban Schulz hiába bizonyult jobb szónoknak, Merkel rendíthetetlen, hűvös stílusa kikezdhe-

tetlen maradt, ami a kancelláraszszonynak bőven elég volt.

Bár Németországban a végrehajtó hatalom fejét, a kancellárt nem közvetlenül választják, hanem a győztes párt határoz személyéről, mégis mind a CDU, mind az SPD inkább jelöltjeikre, semmint pártjukra helyezték a hangsúlyt kampányuk idején.

A Németországgal történt sorscsapások után kevesen gondolták volna, hogy a 2017-es szeptemberi választások vajmi kevés változást fognak majd előidézni az ország vezetőinek összetételében. A menekültválság, a terrortámadások után nem lehettünk biztosak abban, hogy folytatódhat-e Angela Merkel kancellári pályafutása. Ezzel szemben az előzetes választások és felmérések alapján jelenleg Angela Merkel kereszténydemokratái, és

a velük szövetségben lévő Bajor Keresztényszociális Unió győzelme majdnem minden kétségen felül áll. A CDU/CSU pillanatnyilag közel 15%-kal népszerűbb a második helyezett SPD-nél. Így tehát nagyon úgy fest, hogy Angela Merkel újra, immáron negyedik alkalommal fogja megnyerni a szövetségi választásokat, még négy évvel meghosszabbítva 2005 óta tartó hivatali idejét.

Eközben Martin Schulz egyre távolabb kerül a kancellári tisztség megszerzésétől. Pártja egyelőre azért küzd, hogy felzárkózzon, és csökkentse a CDU és az SPD közötti különbséget. Sőt, ha a szociáldemokraták még a 2013-as eredményüket sem érik el, nagy valószínűséggel Schulzknak is távoznia kell pozíciójából.

A kérdés jelenleg az, hogy a két

legnagyobb párt mellé még kik fognak beférni a Bundestagba. A küzdelem a helyekért eléggé kiélezett, csak pár százalék választja el rangsorban egymástól a kisebb politikai szerveződések. A szélsőjobboldali, euroszkeptikus AfD vagyis az Alternatíva Németországért, az újbaldali Zöldek, a szabaddemokrata FDP és a radikális baloldali Die Linke is szinte fej-fej mellett haladnak.

Nagy valószínűséggel a választások után is egy, a korábbihoz hasonló nagykoalíció alakulhat meg, attól függően, hogy a törvényhozásba került vesztes pártok mennyire tekintik megfelelőnek ezt a lehetőséget. Az biztos, hogy a CDU a Linkével és a Zöldekkel, illetve a szélsőjobboldali, migráció-ellenes AfD-vel semmiképpen sem fog koalícióra lépni. Az SPD helyzetét és lemaradását a CDU-val való nagykoalíciójuk is csökkentti, hiszen már csak azért sem bírálhatják kampányukban az előző négy évet, mertők is a kormányzó párthoz tartoztak.

Ha azonban a CDU és Merkel valóban nyer, akkor folytathatják azt a politikát, ami a Donald Trumpgal és Vlagyimir Putyinnal szembeni ellenpontot képviseli a világpolitikában. Merkel legnagyobb előnye tehát a stabilitás, és az a biztos pont, ami sok német választó számára a legfontosabb. Merkel győzelmével erősödhet az unió egységének védelme, valamint folytatódhat az exportorientált német gazdasági növekedés.

Biztos választokat természetesen csak majd szeptember huszonegyedikén, urnazárás után lehet mondani, de nagy esély van rá, hogy a szavazás csak formálisan fogja megerősíteni a megjósolt eredményeket. ▸

AZT MONDD MEG NÉKEM, HOL LESZ MAJD LAKÓHELYÜNK?

BOGATIN BENCE ▾

Az elmúlt évekhez hasonlóan idén sem zajlott zökkenőmentesen a felvételi a Közgáz campus kollégiumaiba. Az utóbbi évek tapasztalatai alapján már-már szokásosnak mondható határidő-kitolódás mellett a ponthatárok emelkedése is borzolta a kedélyeket. A felvételizők tanácsstalanságát mindeközben sem a Neptun, sem a Diákjóléti Bizottság (DJB) és az Egyetemi Kollégiumi Bizottság (EKB) felületein folyó, lassú és helyenként ellentmondásos kommunikáció sem enyhítette.

Fotó: Ressel Kinga

A Közgáz campus kollégiumait érintő felvételi eljárás július 10-én vette kezdetét, a fellebbezések eredményhirdetésével bezárólag pedig eredetileg augusztus 23-án ért volna véget. A várva várt előzetes eredmények – amelyek kihirdetésének eredeti időpontja augusztus 16-a volt – azonban nem jelentek meg sem a Neptun pályázati felületén, sem a ponthatárokról döntő EKB honlapján. Másfél héttel korábban, augusztus 5-én a DJB weboldalán és Facebook-oldalán ugyan megjelent egy közlemény az eredeti dátumok kétnapos kitolódásáról; a döntéshozó szerv, az EKB erről három nappal később, augusztus 8-án Neptun-üzeneten keresztül értesítette a hallgatókat. E-mailben azonban csak azok a hallgatók értesültek a csúszásról, akiknek a Neptun-üzenetei át vannak irányítva e-mail fiókjukba, így sokan az első szándékból

az eredményhirdetés napjául kitűzött augusztus 16-án is a DJB, valamint a kollégiumok és más különböző egyetemi csoportok Facebook-felületein érdeklődtek a ponthatárokról. Az első információmorzsák a kvázi informális kollégiumi Facebook-csoportokban utólag jelentek meg 17-én, egy nappal azt a napot követően, amelyre sokan még mindig az eredményeiket várták.

Mindezt tetézte, hogy a csúsztatott eredményhirdetés során a felvételizők egy jelentős része téves értesítést kapott – az EKB, közvetlenül pedig a DJB hivatalos tájékoztatása szerint a Neptun rendszer technikai hibája miatt. A korrekció során a Kollégiumi Bizottság illetékesei 22-ére új, minimálisan alacsonyabb ponthatárokat húztak, ez azonban nem sok pályázónak szerzett örömet. A csúszás és a téves eredmények mellett ugyanis a felvételizőknek a korábbi

évekhez képest jelentős ponthatár-emelkedéssel is szembesülniük kellett: a Kinizsi Kollégiumba például a tavalyi 32 ponthoz képest idén 44 ponttal lehetett bejutni.

A történetek után számítani lehetett a tömeges fellebbezési hullámra, amely szintén bővelkedett a kérdőjelekben. A Neptun felületén ugyanis egy zöld pötty jelzi, ha valakit hiánytalan pályázattal felvettek valamelyik kollégiumba, ám az egyéb eredmények kommunikációja – a korábbi felvételi időszakokhoz hasonlóan – nem egyértelmű. Így nem derült ki sokak számára, hogy érvényes pályázattal vagy hiányossal utasították-e el kérvényét, tehát az sem, hogy reménykedhet-e a továbbiakban valamelyik kollégium várólistájára kerülésben. Aki pedig tehette, az az utolsó pillanatig remélt is, hiszen a szeptember 4-ei tanévkezdésig hátralevő

időben naponta emelkedtek az albérletek árai. Ezek pedig olyan kiadást, amelyekkel sok olyan hallgató egyáltalán nem is kalkulált, akik a korábbi évek ponthatáraival simán felvételt nyert a diákokthozon egyikebe. Ám nem csak a hoppon maradtak kezdtek el aggódni a végleges eredményhirdetés után: az utólag felvettek között volt, aki több napos késéssel kapta meg felvételi értesítőjét. Annak pedig, aki nyári kollégista volt, de az őszi féléves ponthatárokkal másutt kapott elhelyezést, egy nappal korábban kellett kiköltöznie régi otthonából, mint hogy új helyére beköltözhetett volna. A lemaradóknak sovány vigasz a rendkívüli kollégiumi férőhelypótló ösztöndíj – 30 000 forint öt hónapon keresztül –, amelyet a ponthatároktól éppen csak elmaradó 40 olyan hallgató kap, aki a pesti campus mindhárom kollégiumába jelentkezett. ✎

ELMASZATOLT FELELŐSSÉG?

SZENYÉRI VIKTÓRIA, BOGATIN BENCE ▸

A legutóbbi kollégiumi felvételi eljárás során első ízben került a helykiosztás feladata a Campus Igazgatósághoz, a BCE adminisztratív ügyintéző szervéhez. A változtatást éppen a korábbi évek keserű tapasztalatai hívták életre, ám úgy tűnik, továbbra is van hová fejlődnie a hallgatók százait érintő procedúrának. A diákok számára nemcsak az nem volt sokáig egyértelmű, hogy felvételt nyertek-e, hanem az sem, hogy pontosan kin kérhetik számon az eredményeket.

Mivel a Neptun rendszer csak arra képes, hogy a megjelölt helyekhez beírja az arra vonatkozó pontszámot, a DJB feladata tehát, hogy minden dokumentumot végignézzenek, és eldöntsék, hogy az adott okmányok eredetiek, érvényesek-e még, három hónapnál nem régebbiek, és ezek után valóban megadható-e a rájuk a kijelölt pontszám. Ha valami eltérést találnak, akkor pedig egy második válaszként menthetik, és megjegyzés formájában módosíthatják a rendszer értékelését.

A DJB által végzett munka a bizottság megkérdozett tagjai szerint olajozottan szokott zajlani. Gál Jánostól, a BCE HÖK diákjóléti referensétől úgy tudjuk: a szervezet a korábbi időszakoktól eltérően jelenleg nem küzd forráshiánnyal – sem humán, sem pedig anyagi értelemben. A régi, már tapasztalt hallgatók betanítják az újakat és folyamatosan felügyelik a kezdő bírálók munkáját. Egy kérvény így általában minimum két személy keze alatt átmegy, így próbálván kizárni a hibázás lehetőségét.

A DJB a hivatalos oldalán és a Facebookon is adott tájékoztatást a közelgő dátumokról, valamint a Neptun leállításának lehetőségéről. Információink szerint a legutóbbi felvételi időszakban sikerült határidő előtt átnézniük a felvételi kérelmeket. Mégis – az egyetlen interaktív kommunikációs csatornáként működő – DJB-n a csapódott le a legtöbb elégedetlen hallgató dühe.

A felvételi eljárás egyik szembe-tűnő hiányossága az volt, hogy a kommunikációs feladatok nem rendelődtek hozzá egyértelműen egyik vagy másik, a felvételt bonyolító munkacsoporthoz, szervezethez. Szentpáli-Tóth Ádám, a BCE HÖK elnöke szerint változtatásra szoruló eleme a rendszerek az, hogy a munkában résztvevők felelősségi köreit ne csak egyértelműen

Fotó: Resselty Kinga

A KOLLÉGIUMI JELENTKEZÉS MENETE

A kollégiumi felvételi eljárás során a hallgatóknak a Neptun rendszerbe kell feltölteniük az összes szükséges dokumentumot, amelyek igazolják mind a szociális, mind az egyetemen végzett szakmai tevékenységüket is.

Az online jelentkezés után a kérvényeket a Diákjóléti Bizottság (DJB) bírálja el. A szervezetben körülbelül húsz hallgató dolgozik, de a felvételi eljárás különösen intenzív időszakában több más külsős, nem állandó tag is csatlakozik hozzájuk, annak érdekében, hogy a kellő határidőre feldolgozzák valamennyi pályázatot.

A jelentkezési időszak lezárultával van lehetőség az elmaradt vagy hibásan feltöltött kérvények és igazoló dokumentumok pótlására. Ezután kerülnek a leadott kérvények a Campus Igazgatósághoz, ahol frissítik a DJB által beírt pontokat, megtörténik a ponthatárhúzás, majd kimennek az értesítő e-mailek az eredményekről. A helykiosztást egyébként idén első ízben végezte a Campus Igazgatóság – a változtatást a korábbi évek gyakorlata, illetve a régebben külön erre a célra felálló ideiglenes munkacsoportok erőforráshiánya és feyel-mezetlen működése indokolta.

meghatározzák, hanem nyilvánosan kommunikálják is a hallgatók felé. A HÖK jelenlegi elképzelései és tervei szerint egy folyamatra megalkotása és terjesztése javítani tudna ezen az állapoton, hogy a hallgatók is tisztában legyenek azzal, hogy bizonyos hibákat pontosan kin kérhetnek számon. Az EHÖK-elnök szerint ennek a reformnak a részét kellene, hogy képezze az is, hogy a munkafolyamatok státuszáról is folyamatosan

értesítsék egymást a különböző szervezetek.

Az idei felvételi legkritikusabb pontja az ominózus téves első eredményhirdetés volt. Miután a ponthatárok megállapítása a Campus Igazgatóságon végül mégsem a szűrt adatsor alapján történt – noha a DJB feltöltötte azt a Neptunba –, találgatások tárgyát képzik a hibához vezető lehetséges forgatókönyvek. Azt, hogy a Neptunba feltöltött adatok emberi mulasztás

miatt vagy a rendszer technikai hibája miatt nem frissültek, valószínűleg soha nem fogjuk biztosan tudni. Ezzel együtt az világosan látszik, hogy a pontszámmezéria messze nem merül ki a ponthatárok téves kihirdetésében. Ahogyan az is, hogy a kollégiumi férőhelyek drasztikus csökkenésén az sem segített volna, ha mindenki idejében és biztosan értesült volna arról, hogy felvették-e valamelyik kollégiumba. 🐦

A NEPTUN ÉS A TECHNIKA ÖRDÖGE

BOGATIN BENCE ▾

A kollégiumi felvételi eredmények téves kihirdetése a Neptun sajátosságaiból fakadt, ezek a tulajdonságok azonban az elmúlt három évben is velejárói voltak a rendszernek.

A Neptun felülete most már harmadik éve szolgálja ki a kollégiumi felvételi eljárás folyamatát, ám eddig alig akadt olyan pályázati időszak, amelyben ne vált volna valamilyen hiba forrásává. Az eddigi tapasztalatok alapján ugyanakkor tudni lehetett, hogy az SDA (a Neptunt fejlesztő cég) által külön erre célra megírt kollégiumi felvételi modul csak számszerűsíthető adatok (eltartó jövedelme, egy háztartásban élők száma, stb.) alapján képes előre kalkulálni a pályázók pontszámát. Azt már

azonban nem képes megállapítani, hogy maga a pályázat hiánytalan-e, azaz a pályázó az összes szükséges igazoló dokumentumot feltöltötte-e, és ha igen, érvényes formában kerültek-e fel. Kérdésünkre ezzel együtt Tiringér Ákos campusigazgató megerősítette, hogy az első, augusztus 18-ai eredményhirdetésekor valóban a Neptun által automatikusan generált pontszámok alapján történt meg a ponthatárhúzás és az értesítők kiküldése, nem pedig a Diákjóléti Bizottság által határidő előtt megszürt adatsor alapján.

Ettől még persze a Neptun pályázati modulja nem könnyíti meg a bírálók dolgát azzal, hogy közvetlenül nem érvényteleníthetik a hiányos pályázatokat, csak szöveges megjegyzésként jelezhetik a problémát a ponthatárokról határozó testületnek. Ám ezzel bele is ütközünk a szisztéma legnagyobb paradoxonába: ezt a tiltást ugyanis éppen a visszaélések megakadályozása végett iktatták be a rendszerbe.

Minden megoldásra váró problémájával együtt a Neptun

felülete tűnik a „kisebbség roszsznak”. Három évvel ezelőtt még az úgynevezett EPER rendszeren keresztül bonyolították a kollégiumi felvételeket. A régi felület háttere – amennyiben ez lehetséges – még a multinacionális SDA-nál is rugalmatlanabb és bizonytalanabb volt. Az EPER-t külső szerveren üzemeltették, megfelelő naplózás és adatvédelem nélkül (ez volt az oka annak, hogy pályázóknak még 2013-ban is postai úton kellett elküldenie az egyetem számára az igazolások eredeti példányait). ↗

FÉL ÉVRE ELVESZTETTÜK A RÁDAYT

OBERFRANK BALÁZS ▾

A kollégiumi pályázat kapcsán sok hallgató gondolkodott azon, hogy vajon mi a lehet az oka a ponthatárok ilyen nagyarányú emelkedésének – végül kiderült, igazuk volt azoknak, akik a külföldi hallgatók nagyobb számában látták az indokot. Az ügy azonban jóval szövevényesebb, mint elsőre látszik. Habár a jövőben javulni fog a helyzet, ez nem segít sokat a mostani pályázat károsultjain.

V alójában már hosszú évek óta általános problémája a magyar egyetemeknek – nem csak a Corvinusnak – a kollégiumi férőhelyek szűkössége. Az intézményeknek már abban az esetben is kapacitáshiánnyal kell szembenézniük, ha csak a rászoruló magyar hallgatókat szeretnék elhelyezni az egyetemi szállásokon. Ehhez járul hozzá az, hogy külföldi hallgatók is egyre nagyobb számban érkeznek hazai egyetemre vagy rendes felvételi eljárás keretében, vagy speciális ösztöndíjprogramokon keresztül. A diákok nemzetiségi összetétele igen vegyes, az előző tanévben Németországból és a szomszédos országokból tanultak legtöbben magyar egyetemen, ezen kívül

egyetemünkön nagyobb arányt képviselnek az amerikai diákok is.

A mostani helyzethez vezető út tavaly decemberben vette kezdetét, ekkor tett ígéretet a Campus Igazgatóság az előző évekhez képest nagyobb létszámú külföldi hallgató befogadására – tudtuk meg Szentpáli-Tóth Ádámtól, a Hallgatói Önkormányzat (HÖK) elnökétől. A döntés idején ugyanakkor még nem állt rendelkezésre a szükséges kollégiumi kapacitás, így az egyetem először piaci alapon kívánt olyan szálláshelyeket bérelni, amelyek megfelelnek a kollégiumi előírásoknak is. Tavaszig nem találták alkalmas jelentkezőt, így végül úgy határoztak, hogy a Corvinus meglévő kollégiumaiban szorítanak helyet az újonnan érke-

Fotó: Resselv Kinga

KOLLÉGIUM MEGNEVEZÉSE	Kollégiumi férőhely	Egyéb fenntartott férőhelyek	Összes férőhely
Tarkaréti kollégium	360	60 (Idegennyelvi Oktató- és Kutatóközpont)	420
Kinizsi Kollégium	338	58 (EVK Szakkollégium)	396
Földes Ferenc (Ráday) Kollégium	0	35 (Társadalomelméleti Kollégium) + 55 (Széchenyi István Szakkollégium) + 199 (International Study Programs)	280
Rajk László Szakkollégium	0	90	90
Székesfehérvári campus kollégiuma	40	10	50
ÖSSZESEN	738	498	1236

Forrás: A Budapesti Corvinus Egyetem kollégiumainak és a kollégiumban működő szakkollégiumainak szervezeti és működési rendje

zőknek. Minderre májusban, egy szenátusi előkészítő ülésen derült fény a Hallgatói Önkormányzat számára, akik meglepetten fogadták a hírt.

A változtatás a számok nyelvén megfogalmazva azt jelenti, hogy idén Tarkaréten 60, a Földes Ferenc Kollégiumban (Ráday utca) pedig 190 külföldi hallgatót szállásol el az egyetem a júniusban elfogadott kollégiumi működési rend alapján. Összehasonlításképpen: az előző tanévben a Ráday utcában 120 külföldinek biztosított helyet a szabályzat, Tarkaréten pedig egynek sem. Igaz, a rend kedvéért meg kell jegyezni, hogy a HÖK információi

szerint a tarkaréti kollégiumban már tavaly is elkülönítették a 60 helyet, így abban nincs változás idénre, a Ráday utcai kollégiumban pedig 70 helyett várhatóan csak negyvennel több hallgató érkezik külföldről. Ettől függetlenül a tények magukért beszélnek: ebben a félévben a Ráday utcában csak külföldiek, valamint szakkollégisták fognak lakni, miközben tavaly még 87 hallgató is elfért mellettük. Kérdésünkre Szentpáli-Tóth is úgy fogalmazott, hogy a ponthatárok váratlan emelkedése ennek a jelenségnek köszönhető.

Azt azonban a HÖK-elnök is leszögezte, hogy ez az állapot

szigorúan csak a 2017/2018-as őszi félévre szól – ennek némiképp elmentmond a kollégiumi szabályzat, amely szerint a fenti férőhely-elosztás a teljes tanévre vonatkozik, és csak azt követően áll vissza a tavalyi rend. Az mindenesetre biztosnak tűnik, hogy ha szeptemberre nem is sikerült, de a tavaszi félévre már megnyílik egy új, összesen 200 férőhelyes kollégium a dél-budai Fehérvári úton, amelyet magánvállalat épít, de az egyetem fogja bérelni. Várhatóan ide szállásolják majd el a külföldi hallgatók jelentős részét, és így remélhetőleg tehermentesítik a már meglévő egyetemi kollégiumokat.

A Corvinus ugyanakkor bérlesen kívül önréből is kollégiumi fejlesztésekbe fog a következő években. A C épület büféjével szemközti, Czuczor utcai üres telken várhatóan 2018-19 folyamán készül el egy új egyetemi épület, amely kis mérete miatt Phd-hallgatók és vendégprofesszorok szálláshelyéül fog szolgálni. Ezt követően már 2019-ben elkezdődik a Lónyay utcában egy új sportkomplexum építése, amely uszodának, valamint kollégiumi szobáknak is helyet fog adni. Végezetül e két nagy projekt után indulhat be a meglévő szálláshelyek felújítása: először a Tarkaréti, majd a Kinizsi Kollégiumé. ✎

A BUDAPESTI INGATLANPIAC JELENLEGI ÁLLÁSA

DIÓSZEGI DOROTTYA ▾

A nyári és kora őszi időszak ugyan mindig kritikus a lakásbérlet és -vásárlás szempontjából, az elmúlt néhány évben és idén különösen megemelkedtek az árak, sok diák küzd a megfelelő budapesti otthon megtalálásával. Nem csupán pénz-, de rendkívül idő- és energiaigényes feladat lett az ingatlankeresés a fővárosban.

A klasszikus közvetítő weboldalak helyét egyre inkább felváltja a Facebook mint vevőt és eladót összekötő csatorna. Az ilyen hirdetéseknek azonban megvan az a hátránya vevői oldalról, hogy kevésbé személyre szabható a keresés, a lakásra vágyóknak jelentősen több energiát kell befektetniük, hogy minden szükséges információ rendelkezésükre álljon a lehetséges ingatlanokról. A vevők gyakran erős versenyhelyzetben találják magukat, gyorsan kell reagálniuk és „lecsapniuk” egy-egy

ingatlanra, hiszen a legtöbb budapesti lakás rövid időn belül elkel. Mindez meglepő módon majdnem azonos mértékben vonatkozik a frekvenciált, belvárosi és a külsőbb kerületekben található albérletekre is, szinte csak az árban van különbség.

A bérbeadók, illetve eladók – különösen azok, akiknek az ingatlana tömegközlekedési eszközök, esetleg egyetemek közelében helyezkedik el – igen erős alkupozícióban vannak. Jelenleg az a különös helyzet áll fenn, hogy a lakáskínálók nem

csupán széles potenciális vevőkörből válogathatnak, de meglepően magas árakat is szabhatnak, hiszen szinte biztosak lehetnek benne, hogy lesz, aki elfogadja az ajánlatot. Nem kevés főbérlet már régebbi lakói bérleti díján is emelt az utóbbi időben, amely igen kellemetlen helyzetet eredményezhet; az ügyfél választhat, hogy elfogadja az új árat, vagy szerződést bont, és jelentős kockázattal ismét belevág a korántsem biztató lakáskeresésbe.

Az ingatlan.hu statisztikái szerint a budapesti albérletek

átlagos négyzetméterára az elmúlt öt évben majdnem megkétszereződött, 2017 júliusában 3120 forint volt.

Az egyes források különbözőképpen vélekednek a budapesti ingatlanárak jövőbeli alakulásáról, így nehéz helyzetben vannak azok az egyetemisták, akik idén ősszel keresnek lakhatást a fővárosban. Hiába tehát az ideai kaotikus kollégiumi jelentkezés, az ingatlanárakat és a lakáskeresést övező kaoszt látva talán még mindig egy diákotthon a kellemebb megoldás. ✎

EGY GYROS-TÁL ÁRÁÉRT OPERÁBA MENNI? MIÉRT NE?!

A Magyar Állami Operaház három előadásból álló bérletet kínál a Budapesti Corvinus Egyetem hallgatóinak, tanárainak és adminisztratív dolgozóinak a 2017/18-as évadban. Ráadásul az a három valójában négy... A romantikus operairodalom legkedveltebb, legnépszerűbb szerzői, Puccini, Meyerbeer és Verdi egy-egy művét hallgathatják és tekinthetik meg az érdeklődők – mindössze 3000 forintért az Erkel Színházban.

Nem sokkal a tanév megnyitása után, szeptember 21-én Puccini *Triptichon*-ként elhíresült három egyfelvonásos operájából kerül színpadra kettő. Az *Angelica* nővér egy apáca szívszorító történetét meséli el, hitről, áldozatokról, anyai szeretetről és megbocsátásról szól. Rövidsége ellenére az opera Puccini egyik legdrámaibb zenéjével zárul. A *Triptichon* befejező operája, a *Gianni Schicchi* hatalmas kontrasztot zárja világa után. A nyüzsgő, vidám, sőt nevetséges szituációkban gazdag mű egy végrendelet-határozást jelenít meg, amiből nem árt kikupálnia magát egy közgazdásznak sem.

Október 31-én, mindössze három nappal az Operaház új produkciójának premierje után már láthatják is a Corvinus bérlettel rendelkezők Meyerbeer legsikerültebb művét, *A hugenottákat*. Az opera, mely a reformáció 500. évfordulójának alkalmából kerül színre, az 1572-es Szent Bertalan éji mészárlás idején játszódik, a hugenották, vagyis a Párizsba gyűlt francia reformátusok lemészárlásáról szól.

Miklósa Erika nevét minden bizonnyal az is ismeri, aki még sosem járt az Operában. Ugyanígy Verdi *Traviata* című operájának dallamait is dúdolja az egész világ. December 1-jén mindkettőben lesz alkalom gyönyörködni, hiszen a

világhírű Éjkirálynő ezúttal Verdi tragikus sorsú kaméliás hölgyének bőrébe bújik. A látványos bálaktól a magányos betegségig sok szituációt és hangulatot bejáró operát Anger Ferenc gondolta újra 2016-ban.

Vidám pillanatok, megható áriák, feszült jelenetek, forró indulatok, érzelmes duettek és persze a legeslegszebb operazenék. Aki a Corvinus bérlet előadásai alatt nem válik operarajongóvá, az maradjon a gyrosnál. 🍴

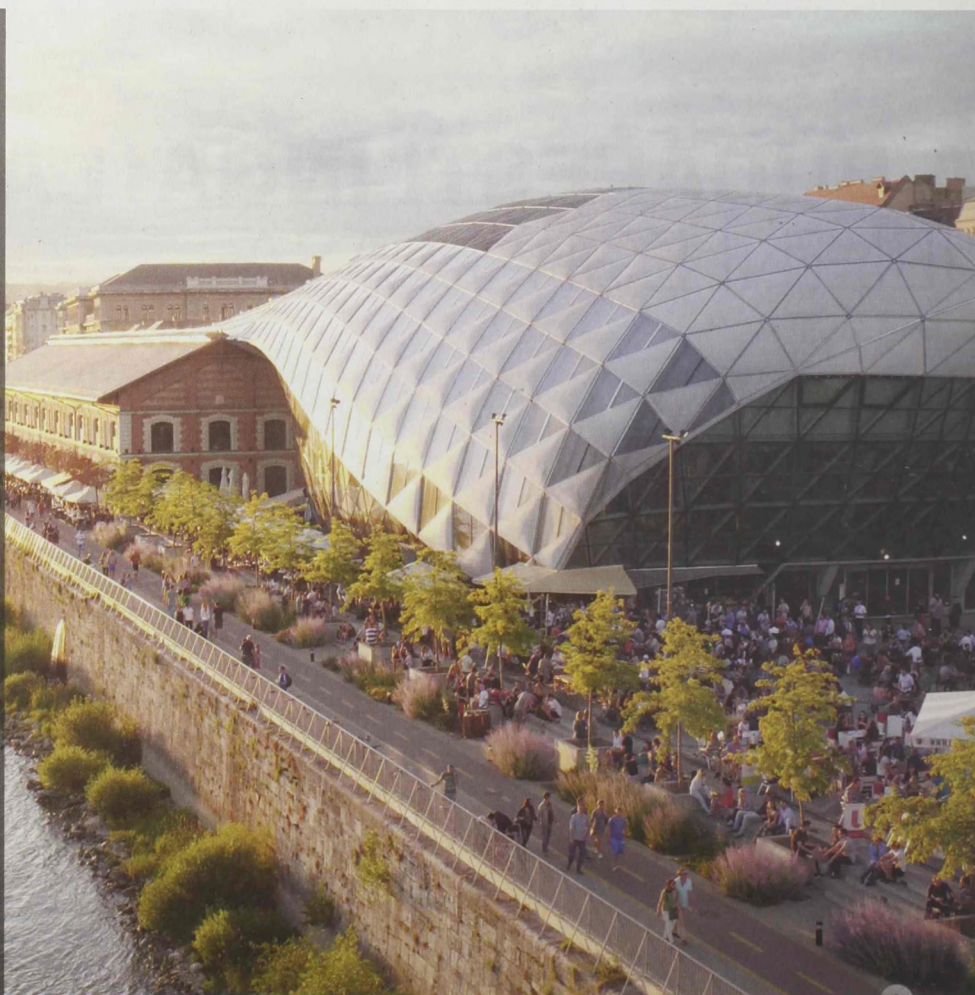
JONAS
CRAFT BEER
HOUSE

☕ **JÓ SÖR**

☕ **JÓ KÁVÉ**

📶 **JÓ WIFI**

FŐVÁM TÉR 11-12.

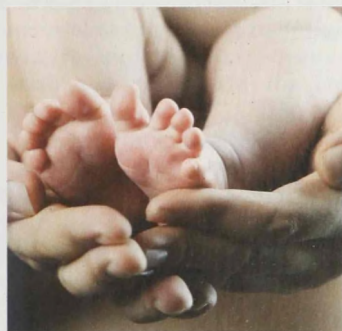
HOVA TEGYE AZ EMBERISÉG A MEDDŐSÉGET?

OBERFRANK BALÁZS ▾

A legtöbb ember tisztában van a gyermektelenség jelenségével és annak következményeivel, a közbeszédben mégis kevés szó esett róla a legutóbbi időkig. Nehéz kérdés, mert ugyan az emberi élet egyik legintimebb problémájáról van szó, a hatásai mégis világszinten érzékelhetők. A demográfiai trendeket tekintve pedig az emberben óhatatlanul is felmerül: valóban a fejlett civilizáció betegsévével állunk szemben?

A helyzet megértéséhez mindenképp tisztában kell lenni az alapfogalmakkal. A szakma megkülönböztet elsődleges és másodlagos meddőséget, attól függően, hogy született-e már gyermeke a párnak korábban. Általánosságban véve elmondható, hogy akkor beszélünk egy párnál meddőségről, ha rendszeres, védekezés nélküli szexuális élet mellett legalább egy évig nem fogan gyermekük.

A meddőséggel kapcsolatban már csak azért is nehezebb tudományos vizsgálatokat végezni, mert a probléma intim jellege miatt nehéz az adatfelvétel, sok esetben meg kell elégedni becslésekkel.

Magyarországon például a gyermektelenséggel küszködő párok mindössze 10-15 százaléka fordul orvoshoz, a többiek a beletörődést választják.

A tudósok szerint a párok egyhatede szembesül meddőségi problé-

mákkal világszinten, és ez az arány független az ország fejlettségi szintjétől. Magyarországon némileg gyakoribb az előfordulás, minden ötödik párnak akad hasonló gondja, becslések szerint ez 150-200 ezer esetet jelent (összesen 300-500 ezer embert). A szakmában egyöntetű a konszenzus, hogy a fertilitási problémákkal küzdő párok száma nőtt az utóbbi években, ám egyes kutatások azt mutatták ki, hogy a nem termékeny nők részaránya állandó a szülőképes korúak között, az esetek számszerű emelkedése inkább a népességnövekedésnek köszönhető. Mindenesetre egyáltalán nem biztos, hogy arányaiban gyakoribbá vált a meddőség, ahogy

az sem, hogy ez kizárólag a fejlett világ problémája lenne.

Ugyanakkor ez utóbbi ellen szól, hogy bizonyos kutatók szerint a nyugati életmód némely eleme igenis növeli a gyermektelenség kockázatát, például a közlekedési eredetű légszennyezés vagy a családalapítás túlzott elhalasztása. Ettől függetlenül a meddőséghez vezető okok szerteágazóak lehetnek, más áll a férfi és más a női meddőség hátterében. Újabb kutatások szerint a párok között a férfi az esetek éppen akkora részében „felelős” a gyermektelenségért, mint a nő – meghaladottá vált tehát az a szemléletmód, amely kizárólag a nőket hibáztatja a meddőség miatt. ↗

NÉPESEDÉSPOLITIKA KEZDŐKNEK

MIKUS ÁRON ▾

A különböző demográfiai trendek és a velük járó társadalmi és gazdasági változások évek óta részét képezik a közbeszédnek. A népesedéspolitika célja, hogy a demográfia változásokkal járó problémákra megoldást találjon, és intézkedésekkel megelőzze azokat. Írásunkban a népességsökkenéssel foglalkozunk.

A fejlődő országokban zajló népességrobbanás olyan komoly problémákkal járhat együtt, mint az elszegényedés, az élelmiszerhiány és a nagymértékű migráció. A népességfogyás által érintett országok társadalom- és egészségbiztosítási rendszerei a jelenlegi struktúrájukkal fenntarthatatlanok lesznek. A csökkenő születésszám mellett megnő az idősek aránya, és így a kevesebb aktív kereső munkabérlői megnőnek. A települések elnéptelenedése is plusz terhet ró a lakosokra, mert a meglévő infrastruktúra fenntartásának költségei kevesebb emberre hárulnak.

Az idén tavasszal megjelent Hegyemenet című tanulmánykötetben Kapitány Balázs és Spéder Zsolt a

KSH Népeségtudományi Kutatóintézet tagjainak *Hitek és tévhitek a népességsökkenés megállításáról* című tanulmányában felhívják a figyelmet arra, hogy ma már nem igaz az a közkeletű vélekedés, hogy a népességsökkenés Európa és a Nyugat problémája lenne. Napjainkban a legalacsonyabb termékenységű rátával rendelkező régió a Távol-Keleten (Dél-Korea, Japán, Tajvan) található. Továbbá a fejlődő országokat érintő népességrobbanás már a végéhez közeledik.

Egymástól eltérő gazdasági fejlettségű, vallású, kultúrájú országokban egyaránt jelentkezik az a trend, hogy az egy szülőképes korú nőre átlagosan kevesebb, mint 2,1 gyerek jut, ami egyébként a reprodukcióhoz szükséges szám lenne. Épp ezért egyre fontosabb, hogy megta-

láljuk azokat a népesedéspolitikai, családpolitikai intézkedéseket, amelyek képesek ellensúlyozni a negatív demográfiai folyamatokat. A fentebb már említett tanulmányban a szerzők a következő kritériumokat fogalmazták meg ezen intézkedésekkel szemben. Mindenképp bármilyen intézkedés vagy csak felmenő rendszerben vezethető be, vagy úgy, hogy a már meglévő ellátásokat nem veszélyezteti. Ez ugyanis szükséges ahhoz, hogy az érintettek megbízhatóan és kiszámíthatóan érezzék a rendszert. Továbbá ezen intézkedéseknek összhangban kell lenniük az egyéb szakpolitikákkal, különös tekintettel a gyermekszegénység kockázat csökkentésére, valamint alkalmazkodniuk kell a családok eltérő igényeire. A beavatkozás-

soknak elsősorban nem a gyermekszám növelésére, hanem arra kell koncentrálniuk, hogy minél több kívánt gyermek születhessen meg, amihez viszont elengedhetetlen, hogy a potenciális gyermekvállalók ismerjék a rendszert. Nem szabad elfeledkezni az olyan nem közvetlen és pénzügyi támogató tényezőkről sem, mint például a bölcsődei férőhelyek száma.

A szerzők arra is felhívják a figyelmet, hogy a népességsökkenés megállítása kizárólag átfogó népesedéspolitikával érhető el. Ezért a családpolitikai intézkedések mellett kiemelten kell kezelni a várható élettartam növelését, valamint szükséges van a tömeges kivándorlás mérséklésére és bevándorlásra is egyaránt ahhoz, hogy az ország népességszáma stabilizálódjon. ↗

OTTHAGYTA A MULTIK VILÁGÁT, MOST EURÓPA EGYIK LEGJOBB SÖRÉT FŐZI

SÁNDOR KRISZTIÁN, TOMA FRANCISKA

Éjszakánként a konyhában, lavórban és konzervből kísérletezett első söreivel, miután egy nemzetközi vállalatból kilépve adott magának pár hónapot, hogy kitalálja, mihez kezd az életben. Negyvenes fejjel, vezetői múlttal ment ingyen segítkezni sörfőzdékhez, hogy tanulhasson. Amikor elhatározta, hogy saját főzdet alapít, volt, hogy 36 órát dolgozott egyhuzamban, a bemutatkozó söröket az utolsó pillanatban, hajnalban címkézte fel kollégáival, hogy kész legyenek a fesztiválnytásra. Benevezte őket egy nemzetközi versenyre, és csak akkor jött rá, hogy a European Beer Star megmérettetésén szerzett érem mekkora elismerés, amikor záporoztak a gratuláló levelek. Ő Ali Rawech Szami, a HopTop kézműves főzde alapítója, főmérnöke, és ha úgy hozza a helyzet, karbantartója is.

Kezdjük a legelején. Hogyan lesz valakiből hivatásos sörfőző?

Leginkább a véletlen hozza. Multinál dolgoztam, volt, amikor több mint százfős részleget vezettem, és az onnan való kilépés után az volt a tervem, hogy pár hónap múlva hasonló pozícióra pályázok. A köztes időben hobbit kerestem magamnak, és teljesen véletlenül többször is elmentem egy kis sörfőzde előtt. Egyszer megálltam, vettem pár sör. Előtte hús évig nem ittam, de amikor megkóstoltam az újhullámos söröket, megtetszetek, és belevetettem magam.

Hogyan tanultál meg sört főzni?

Éjjelenként kezdtem otthon – mert a feleségem kitiltott a konyhából –, és egészen hajnalig főztem, lavórban. Ez egy 7-8 órás művelet, rengeteg elrontható részlettel, de nagyon élveztem. Az első söröm, amit konzervből készítettem, nem érte el azt az alkoholszázalékot, amit kellett volna, úgyhogy felhívtam a bolt tulajdonosát, ahol az alapanyagokat vettem. Ő volt Olasz, a Legenda Sörfőzde tulajdonosa, nála láttam először profi mérőműszereket. Onnantól kezdve akartam ebbe az irányba menni.

Az otthoni próbálkozások után két lehetőség állt előttem: elmenni az akkori Corvinusra, most már Szent István Egyetemre másod-diplomát szerezni, vagy OKJ-s oktatásban részt venni. Mivel az egyetemi képzés kétéves lett volna, de nekem viszonylag hamar kellett

a papír, az OKJ-t választottam, ami fél éves. Egy hónap után rájöttem, hogy ott nem fogok megtanulni sört főzni, magam kezdtem így utánajárni a dolognak. Mivel senkit nem ismertem, interneten kezdtem el keresgélni, ahol rátaláltam a Kisüzemi Sörfőzdek Egyesületére. Az ő elnökük ajánlott be Gyenge Zsolthoz, a Fóti Sörfőzdehez tanulni. Nagyon vicces volt öltöny-nyakendőről gumicsizma-overallra váltani, kvázi gyakornokként ingyen dolgozni. Elmentem még megnézni pár más sörfőzdet is, mindenkitől rengeteget tanultam. Láttam, mit hogyan és hogyan nem szeretnék csinálni, de még ekkor is nagyon messze voltam a saját sörfőzde indításától.

Mennyire jellemző az, hogy ezen a piacon mindenki segíti a másikat?

Nekem egyelőre az a tapasztalatom, hogy eléggé. Sok az olyan ember, akivel nagyon jól lehet együttműködni.

Mi volt az a pont, amikor láttad, hogy ebből vállalkozást fogsz építeni?

A vége felé már megfogalmazódott bennem, hogy komolyan szeretnék a sörfőzéssel foglalkozni. Ehhez rengeteg támogatás kellett a feleségem részéről, hiszen az ember ilyenkor feléli, vagy éppen befekteti tartalékait. Megismerkedtem a szakmában jártas emberekkel, kockázat- és piacelemzést készítettünk, és arra jutottunk, hogy még érdemes belevágni és piacra lépni.

Fotó: Bauer Emese

Mi volt az első lépés?

Először is elkészítettünk egy üzleti tervet, de a teljes képtől még nagyon messze voltunk. Az első egy-két hónapban rá kellett döbbenem, hogy a tervet folyamatosan módosítani kell, és állandóan nő az az összeg, amit bele kell forgatni a vállalkozásba. Nem ismertem az adminisztratív folyamatokat, és egyedül csináltam a nagy részét, rengeteg idő volt mindent felderíteni és az összes engedélyt megszerezni.

Hogyan találtatok megfelelő telephelyet a főzdeinek?

Ez egy kalandos történet. Szűk a piac, újként senkinek nem akartam belerondítani a dolgaiba. Felírtam, milyen dolgokra lenne szükségem: csatornahálózat, áram, gáz, de sajnos nem sok megfelelő hely van a városban. Végre találtam egy te-

rületet, de ott a szomszéd épületet pont megvette az Olasz, így az kiesett a versenyből. Ingatlanosokhoz fordultam, akik szintén csak egy sörfőzde melletti területet találtak, így egyedül folytattam a keresést. Az M47 Vállalkozói Parkban találtam egy újabb helyet szintén egy sörfőzde - a MONYO Brewing Co. - mellett, akikkel nagyon jóban voltam még a „gyakornokságom” idejéből. Mivel ők szívesen fogadtak, és nekem is szimpatikus volt a sörfőzéshez való hozzáállásuk, szomszédok lettünk.

Mi volt a legfontosabb szempont?

Nekem az, hogy a főzdet minél kevesebb átalakításból létre lehessen hozni. Szűk büdzséről van szó: ez egy családi vállalkozás, nincs befektető, így fontos volt a költségek alacsonyan tartása. Ami egyébként

emellett a legfontosabb volt, hogy megfelelő mennyiségű víz és áram legyen. A fix költségek alacsony tartása miatt a fűtéshez gázt használunk. Ezenkívül a csatornarendszer még az, amire rengeteg pénzt lehet elkölteni, de ezen a telephelyen szerencsére nagyon jó, strapabíró hálózat van.

Hogyan szereztétek be a berendezéseket?

Először használt eszközöket kerestem, de nem találtam megfelelőket. Fontos volt a minőség megfizethető áron, amit le is tudok ellenőrizni. Magyarországon kezdtünk keresgélni, majd egyre nagyobb körben – Kínáig jutottunk el végül, ahol az üzleti kultúra miatt különböző cseleket kellett alkalmazni a tárgyalásoknál, és rengeteg átalakítást kellett kérni a berendezéseken, hogy az én elvárásaimnak és az európai sztenderdeknek is megfeleljenek. Hét hónap alatt kb. hetven ot-tani céggel vettük fel a kapcsolatot, ebből öt volt olyan, ami megfelelt a kritériumoknak. Közben rájöttünk arra, hogy majd egy idő múlva érdemes lenne nekünk is behozni és árulni ezeket a sörfőző berendezéseket Magyarországon. Az öt cégből kettő volt hajlandó az ilyen jellegű közös üzletre, az egyikkel – különböző forrásokon keresztül

Mennyi ideig tartott a főzde kialakítása?

A sörfőző és a tartályok összerakása a kínai mérnök kockás fűzetbe lejegyzett utasításai alapján 25 napig tartott; a víz-, gáz- és áramhálózat kialakítása problémásabb volt, hónapokat csúszott. Ennek a sztorinak is vannak érdekes részei, például amíg Kínában voltunk, egy brigád ellopta mindenemet, ezt kintről kellett megoldanom. Normális szerelőket szinte lehetetlen találni, nekem kellett megtanulnom a mérnöki részét is a dolgoknak.

Kanyarodjunk a termékre. Hogyan született meg az első sörök a HopTop név alatt?

2016 júniusában tudtunk elkezdeni főzni. Gondolkozni kellett azon, hogy milyen sörök divatosak a piacon, és azok közül melyiket éri meg előállítani – ez már nem olyan, mint otthon kísérletezgetni, a vállalatot fenn is kell tudni tartani. Emiatt választottunk kicsit populárisabb söröket. Az elején ötfélével jöttünk ki, ezek pont egy éve debütáltak egy sörfesztiválon. Fogalmunk sem volt a fogadtatásról, minden az utolsó pillanatban készült el – hajnalban értem haza vidékről a palackcímkekkel, reggel 7-kor kezdtük el őket kézzel ragasztani, hogy

Hogyan kerültek ki a nemzetközi körforgásba?

Valaki a sörfőzők közül szólt, hogy van egy verseny, ahova szabadon lehet nevezni. Nem volt időnk utánanézni, hogy pontosan melyikről van szó, 11 napunk volt elküldeni a söröket. Reggeltől estig dolgoztunk, volt olyan, hogy 36 órán keresztül folyamatosan főztünk. Az eredményhirdetésnél jöttünk rá, hogy milyen díjról van szó – bronzérmesek lettünk, amihez mindenki gratulált. Európa legnagyobb és a világ egyik legnagyobb sörversenye volt. A European Beer Starról beszélünk, a verseny történetében mi voltunk az első magyar díjazottak. Nürnbergben volt a díjátadó, nagynevű cégekkel voltunk együtt, jó rálátást kaptunk a világpiacon is.

Mi volt a szándékod a nemzetközi megméréstetessel?

Az, hogy ott már egy sokkal kiterjedtebb sörkultúra van több olyan zsúritaggal, aki ténylegesen ismeri a különböző típusokat, és nagyobb tapasztalata van velük. Így talán realisabb képet kapunk arról, hogy milyenek is a söreink.

Mit tanultatok belőle?

Marha kicsik vagyunk. Nem csak mi, hanem egész Magyarország. Külföldön rengeteg tőkeerős cég van nagyobb méretben, a legmodernebb technológiával. Már a díjátadón találkoztunk egy szintén díjazott német sörfőzde versenyzőjével, akik büszkén mesélték, mekkora eredménynek számít ez egy magukfajta kis főzdeinek. Aztán a kivetítőn láttuk, hogy vagy 50 fős cégről van szó... (nevet).

Szerinted hogy állnak a magyar kézműves sörök a nemzetközi porondon?

Sok nagyon jó minőségű sör van, de az állandóság hiányzik: nem pontosan ugyanolyan az íze a söröknek. Ehhez két dolog lenne szükséges: az egyik a labor, a másik a minél profzionálisabb berendezések. Az ipar fejlődéséhez a laboros háttérrel kellene kiépíteni. A nemzetközi piacon nagy múltja

van a kézműves söröknek kiváló szakemberekkel, és megvan a laboros háttér is. Ebben van a jövő.

Mik a további terveitek a HopTop-pal? A magyar piacra koncentráltok, vagy kifelé tekintetek?

Mind a kettő nagyon fontos. A magyar piacon egyre többen vannak, már nem elég jó minőségű sört gyártani. A bárók folyamatosan változtatják, milyen söröket rendelnek, igyekeznek variálni kínálatukat. Szeretnek olcsóbban hozzájutni a termékekhez, ahhoz viszont nagyobb mennyiségben, állandó minőséggel kell tudni sört főzni. Biztos, hogy a nemzetközi piacra is menni kell – ez az elejétől kezdve szándékunk volt. Kanadában már hivatalosan is jelen vagyunk, az első szállítmány ott van, várjuk a fejleményeket. Lesz egy új kollégánk, aki csak a nemzetközi értékesítéssel fog foglalkozni. A nemzetközi piac ellátásához a berendezéseinket is fejlesztenünk kell, következik egy újabb beruházási kör.

Milyen országokban érdemes gondolkodnia egy magyar főzdeinek?

Van helyünk Nyugat-Európában mint különlegesség, de érdemes a kontinens keleti felére is tekintgetni, ahol még nincs ekkora sörforradalom. Ezek a sörök nem olcsók, a magyar piac pedig véges.

Lezárásként muszáj rákérdezni: nem sok arab nevű sörfőző van, pláne nem Magyarországon. Mi a Te háttértörténeted?

Édesapám jemeni, a legelső arab egyetemi hallgatók közt érkezett az országba. Megismerkedett a szőke hajú magyarral, édesanyámmal. Én már itt születtem Magyarországon. Hét hónapos voltam, amikor egy évet kint töltöttünk Jemenben. Ott nem volt rózsás a helyzet – most sem az, de akkor még inkább –, így édesanyám úgy döntött, a két kisgyerekekkel hazaköltözik. Édesapám mindenképpen Jemenben akart maradni, politikai pályára készült, javítani akart az országán, így nem működött a kapcsolat. ✈

Fotó: Bauer Emese

többszöri ellenőrzés után – meg is állapotodtunk. Kiutaztunk három hétre felügyelni a gyártási folyamatokat, részt vettünk teszteken, és kisebb időbeli csúszások után megkaptuk a berendezéseket. Ez a keresés kezdetétől közel egy évet jelentett.

délben a sajtótájékoztatóra ki tudjuk őket tenni. Sok bizonytalanság volt bennem, a fogyasztók nem ismertek minket, de a fesztivál nagyon jól sikerült, rengeteg pozitív visszajelzést kaptunk akkor és azóta is. Született öt újabb sörünk, most úton van a tizenegyedik.

MIRE RÁZZA A Z GENERÁCIÓ?

– FESZTIVÁL ÉS GÖRBE TÜKÖR

MENYHÉRT DORKA ▾

Bár a Coachellához és a Burning Manhez még egyik sem hasonlítható, kis hazánk nem szégyenkezhet fesztiválfronton. A kínálat bőséges: ha akarnánk, augusztus végére csuklótól könyékig karszalagok garmadája boríthatná karunkat. De mire fel ez az öneleedt ünneplés?

Nagyon divatos a mindenkori „mai fiatalokat” összehasonlítani elődjekkel, természetesen csoportokba sorolva: az angol „millennials” kifejezés megtévesztő, hiszen utalhat mind az Y mind a Z generációra, mint az ezredforduló környékén születettek. A határvonalat a kilencvenes évek közepén húzzák meg a szakértők. A fesztiválok kapcsán az Eventbrite készített felmérést a Z generáció preferenciáiról.

Az eredmények azt mutatják, hogy a Z generáció tagjai elsősorban a hétköznapok egyformaságától szeretnék szabadulni. A második szempont számukra, hogy olyan előadók koncertjére látogassanak el, akik társadalmi, politikai üzenetet adnak át zenéjükkel; nem elégszenek meg a fülbemászó dallamokkal. A harmadik indok a közösségi élmény.

Itthon a tombolni vágyó fiatalnak két esélye van a szemte-

lenül és örült tempóban dráguló belépők ellen: időben megveszi a jegyet diákkedvezménnyel, vagy dolgozik a fesztiválon. Ha hihetünk az Eventbrite tanulmányának, nem azért mennek a fiatalok, hogy egy hétig sátorban, sárosan, illuminált állapotban és az arcukon örök mosollyal élvezzék bulit, hanem valami maradandót szeretnének hallani vagy alkotni. Ha az idei húzóneveket nézzük, nehéz felismerni ezt a tendenciát. A Voltra a Linkin Park, Balaton Soundra Kygo, EFOTT-ra Sean Paul, a Campus Fesztiválra Lukas Graham miatt mentek az emberek. Az idei Szigetet a visszalátogatók jellemezték: Tom Odell vagy Major Lazer, míg a Strandon John Newman nevét sikoltozták az emberek. De akkor nem is vágyunk semmi másra?

A politikai felhangot így is meg lehetett figyelni, gondoljunk csak az egyre inkább feltörő Bánkító-ra, ahol központi témának idén

a korrupciót jelölték meg, eköré szerveződtek a civil programok. Az Ördögkatlan és a Művészetek Völgye a koncerteken kívül rengeteg más típusú, agytekervényeinket jobban igénybe vevő lehetőséget kínál. A politikát Macklemore hozta el a Szigetre, mikor egy percen keresztül a belékesült közönséggel együtt üvöltötte, hogy Fuck Donald Trump!

Ami viszont itthon az utóbbi években érezhetően megváltozott,

az a fesztiválok megítélése. Kínossá vált rajongani. Kínossá vált, főleg olyan zenekarért, akit sokak szeretnek. Jobbat tesz az ember renoméjának, ha olyan együttesek koncertjére látogat, akiket kevesebben ismernek, és különleges zenét játszanak. Természetesen így csak egy percig lehet szeretni valakit, hiszen a rajongóhadserg közledek, és Isten óvjon minket attól, hogy mainstream banda koncertjén bulizzunk... ✎

SZÍNHÁZ ELÉRHETŐ ÁRON

ALMÁSI FANNI ▾

Az egyetemmel járó költségek mellett úgy tűnhet, hogy a színház egy olyan luxus, amit ritkán engedhetünk meg magunknak, holott ez nincs így. A leleményeseket és a diákokat a legtöbb helyen kisebb-nagyobb kedvezmények várják.

Számos budapesti és vidéki színház általános kedvezményt kínál a diákigazolvánnyal rendelkezőknek. Ennek a mértéke belépőnként tíz és ötven százalék közötti, a legnagyobb engedményt a Vígszínház adja, ahol féláron válthatok jegyet a kakasülőre, de a Nemzeti Színház is elengedi az ár majdnem egyharmadát. Az Örkény Színház és a Trafó az ár húsz százalékától kímél meg titeket, de még akkor sincs semmi veszve, ha otthon hagyán-

tok az irataitokat: az Örkény az előadások kezdete előtt megmaradt jegyeket az eredeti ár feléért, a Nemzeti Színház pedig 500 forintért értékesíti, és az Operaházba is el tudtok jutni ugyanennyiért.

A kedvezményekért, melyek legtöbbször a bérletekre is vonatkoznak, érdemes az intézmények hivatalos honlapjait böngészni, vagy a „Ma este Színház!” oldalát, ahol az aznapi előadásokra tudtok féláron belépőt szerezni a szabad helyek függvényében. ✎

SZEMBEN AZ ARC-CAL

– INTERJÚ BAKOS GÁBORRAL

PALOTÁS ZSUZI ▾

Vajon mit fogunk fel a körülöttünk lévő világból? Mi kik vagyunk benne? Inkább sodródunk vagy evezünk? Az ARC kiállítás szervezői és létrehozói mindegyike kíváncsiak. A már 17. éve meghirdetett pályázat azokat a felnőtteket célozza, akik szeretnének kifejezni és egyúttal közvetíteni is valamit a mindennapi benyomásaikból és tapasztalataikból. Az alkotók „arcai” óriásplakát formájában az Ötvenhatosok terén szeptember 24-ig várják az elgondolkodni vágyókat. Bakos Gáborral, a kiállítás egyik alapítójával beszélgettünk.

Foto: Bauer Emese

Mi volt előbb, a pályázatra való igény vagy egy téma, amit feldolgozásra érdemesnek találtak?

Hamarabb volt meg az az igény, hogy csináljunk egy köztéri képkulturális eseményt, ami sokak fantáziáját mozgatja meg. Miután megszületett a pályázat és kiállítás ötlete, azután jöttek a témák, akkor még nem volt egy központi, hanem számos különböző. Azonban a pályázati kiírásunkba mindig beleírjuk, hogy szabadon választott témával is lehet pályázni. Amit mi adunk az csupán egy sokak által nézett „üres felület”, amit meg lehet tölteni bármilyen tartalommal.

Van jelentősége annak, hogy az Ötvenhatosok terén van a kiállítás?

A plakátoknak hely kell és Budapesten nem igazán van hely máshol. A köztér azért kifejezetten fontos eleme a kiállításnak, mivel a 2000-es évek elején például még kiülős kávézók sem igazán voltak, vagy olyan helyek, ahol ilyesfajta események okán összegyűltek volna az emberek. A köztéri plakát az a képfajta, amit nem lehet kikerülni, nem lehet nem észrevenni. Éppen ezért is fontos, hogy olyan helyszínen legyenek, ami mindenki számára hozzáférhető.

Az ideai pályázat témája az, hogy „Vigyázat, civilek!”. Ez egy olyan téma, amit nagyon nehéz elvonatkoztatni a politikától. Kell egyáltalán?

Szerintem nem nagyon van olyan téma, aminek nincs politikai töltete, hiszen a politika szó eredeti jelentése az, hogy a közösség ügyeivel való foglalkozás. Nagyon érdekes az, hogy manapság bizonyos, hivatásos politikai szereplők azt próbálják elhitetni az állampolgárral, hogy a politizálás az csak a számukra fenntartott tevékenység. Ez egy nagy félreértés. A demokráciának az lenne a lényege, hogy akik benne élnek, azok gondolkodjanak és véleményt formáljanak az élet különböző dolgairól. A véleményüknek pedig legyen helye a nyilvánosságban.

Gondoltatok arra, hogy esetleg az alkotókat megszólaltatjátok, hogy egy párbeszéd alakuljon ki a látogató és köztük?

Ez egy jó ötlet és valóban létezik is, csak kisebb körben. Mivel ez egy jellegű pályázat, nemcsak, hogy a néző és az alkotó nem találkozik egymással, de a kiállítók sem. Mindig szokott lenni egy délután, mikor összegyűlünk az alkotók-al és mindenki bemutatkozik és

elmondja, melyik az ő plakátja és miért éppen úgy dolgozta fel az adott témát. Ahhoz, hogy ezt a „kört” kibővítsük a látogatókra is, nincs elég forrásunk sajnos.

Segítene, hogyha belépőt szednének?

Úgy gondoljuk, hogy óriásplakátok formájában megjelenő képeket köztéren pénzért bemutatni nem lenne igazán autentikus és helyes. Fontos, hogy ezekhez bárki hozzáférhessen. Nem csak az elvi okok miatt vetettük el az ötletet azonban, hanem ki is számoltuk, hogy ráfizetés volna. Nem jönnének el annyian és nem kapnánk meg kedvező áron a közteret sem. Jelenleg a kiállítás „arcostársaink”, partnereink segítségével áll meg a lábán, de idén is fel fogjuk hívni minden szimpatizánsunk figyelmét arra, hogy ha szeretik, amit csinálunk, akkor bármilyen kis összeggel is, de támogassák munkánkat.

Mi kell ahhoz, hogy létrejöjjön egy ilyen kiállítás?

A hétköznapiakban ketten dolgozunk Molnár Hédi kollégámmal. A harmadik társunk Geszti Péter, az utóbbi években már jóval kevesebbet foglalkozik az ARC ügyeivel. Klasszikus értelemben vett csapatunk nincs. Minden évben együtt dolgozunk kommunikációs ügynökséggel, kreatívokkal, fotóssal, PR szakemberrel, plakátragasztókkal, kiállításépítő szakemberekkel, és így tovább. A pénzügyi nehézségek miatt irodánk sincsen, így nagyrészt otthonról tevékenykedünk. A szervezés lehetőségei sajnos szűkültek, mert manapság kevés potenciális szponzor mer támogatni egy ilyen nagy szabadságfokkal bíró rendezvényt...

Az értékelésnél melyik számít jobban, a kreatív megvalósítás vagy a jó ötlet?

Abszolút lehetséges, hogy elég egy egyszerűen megjelenített ütő mondat elnyeri a zsűri tetszését. Idén is az egyik pályázat ilyesféle megoldással lett díjazott. Látszólag semmi különös a megvalósítás, de a tartalmát tekintve, a formával együtt nagyon üt és tökéletesen működik. De ez természetesen nem recept, mert ennek az ellenkezője is működhet. A több, majdnem húsz tagú, zsűriben mindenki más területet, nézőpontot képvisel és ezáltal nagyon sok meglátást kell közös nevezőre hozni.

Hogyan néz ki a zsűrizési folyamat?

Arra törekszünk, hogy jellemzően érvek alapján döntsünk, tehát nem csak szavazatokat számolgatva. A zsűrizés két szakaszból áll. Először a zsűritagok online megnézik a beérkezett pályázatokat és szelektálnak. Ez a része kicsit elkedvetlenítő, mert sok még kiforratlan tervvel találkozunk és észre kell venni a gyöngyszemeket, ami nem mindig egyszerű. A második szakaszban következik a közös értékelés, ahova azok a művek kerülnek be, amik legalább két szavazatot kaptak. Ilyenkor összegyűlünk és mindegyik kép sorsáról egyesével döntünk majd egy fél napon keresztül. Sokszor megkapjuk azt a kritikát reklámszakemberektől, hogy a kiállított képek minősége túlságosan „autodidakta”. Azonban mivel bárki pályázhat, nem elvárás a „professzionális” hozzáállás, viszont ezáltal olyan meglátások, olyan színek tudnak bekerülni a kiállított képi megoldások közé, amelyek a reklám világból hiányoznak. ✎

BASZKFÖLD KÜLÖNLEGES VILÁGA

TOMA FRANCISKA

Erasmusra menni nagy kaland, sőt, a Corvinus G-karán szinte kötelező; helyszínt azonban érdemes jól választani, merőben meghatározza az egész csereidőszakot. A tavalyi tanév tavaszi félévét az Universidad de Deusto-n, Bilbao-ban töltöttem. Ezzel a rövid beszámolóval szeretnék segíteni azoknak, akik mennének, de bizonytalanok a helyszínválasztásban.

Bilbao tele van zöldövezettel, egy aranyos, élhető város; az egyetlen hibája számomra a folyamatos esőzés volt. Februártól május elejéig minden második nap esett – és a helyiek szerint ez az év szokatlanul száraz volt. A város mentésére szóljon, hogy az esőmentes napok nagyon szépek tudnak lenni. Májustól már nem volt ritka a strandidő sem, amit a közeli tengerparton tökéletesen ki is lehet használni.

A várost nagyrészt baszkok lakják. Az első dolog, amit tudni kell róluk: nem spanyolok. Általánosságban véve zárkóztak és nem túl udvariasak – ezek a dolgok apróságoknak tűnnek, viszont egy idő után zavaróak tudnak lenni. A baszkok többsége nacionalista hajlamokkal rendelkezik, rengeteget foglalkoznak

a hagyományörzéssel és nyelvük életben tartásával. Különleges kultúrájuk van, amihez főleg a vidéki élet ad alapot. Rengeteg gazdálkodással kapcsolatos sportot űznek, ilyen például a versenyszerű favágás vagy 50-100 kilogrammos súlyok cipelése futólépésben. Gasztronómiájuk sem utolsó: érdemes alaposan feltérképezni a pintxók (különleges miniszendvicsek) világát, és ne hagyjuk ki a txipironest, a saját tintájában főtt tintahalat se.

Bilbaót körülbelül 350 000-en lakják, egyáltalán nem zsúfolt, a szórakozási lehetőségek viszont adottak. A várost a Nervión folyó szeli ketté, a partja gyönyörűen kiépített és tele van emberekkel – futáshoz nehezen találhatnánk hangulatosabb helyet. Bilbao fekvése kiváló kirándulások szempontjából, egész Baszkföldet

könnyen be lehet járni. Két diákszervezet van, ami egy- vagy többnapos kirándulásokkal foglalkozik, és a helyi Erasmus programokat is ők szervezik.

Az Universidad de Deusto egy magánegyetem, ahol a diákok tízezer euro tandíjat fizetnek szemeszterenként. Az oktatás az itthoni középiskoláira hasonlít: a helyiek osztályszerűen, ugyanazzal a negyven emberrel járnak órára, ahol kötelező jelen lenni, tíz perc késés után már nem engednek be a terembe, az előadást és a gyakorlatot nem különböztetnek meg. Az órarendet is központilag állítják össze, míg az erasmusosok az összes évfolyam óráiból válogathatnak: érdemes az angol nyelvű negyedik év óráit felvenni. Ajánlom még a Baszk nyelv és kultúra tárgyat,

mert sokat tudhatunk meg a helyi jellegzetességekről, a nyelv pedig meglepően hasonlít a magyarra, így nem túl nehéz megtanulni az alapjait. Az adminisztratív dolgokat rugalmasan kezelik és szívesen segítenek, az akadémiai ügyekre ez azonban már kevésbé igaz.

A többi erasmusos volt egyértelműen a legjobb része a Bilbao-ban töltött félévemnek. Rengeteg cserediák választja ezt a várost a világ minden részéről, és kimondottan jól működik az e mögött álló szervezés is, a két diákszervezet bőven ellátott miniket programokkal. Annak ajánlom Bilbao-t, aki nem bánja a folyamatos esőzést és azt, hogy szigorúan ott kell ülnie minden órán – az Erasmus-közösség azonban mindenért kárpótolt. ✍

A HALLHATATLAN NEMZEDÉK

CSONTOS KATA

A világ népessége jelenleg 7,4 milliárd fő. A harminc év alattiak már többen vannak, mint az idősebbek. Majdnem egyharmad – 2,2 milliárd fő – tizennyolc év alatti. Joggal merül fel a kérdés: ha ezeknek az embereknek a jövőjéről van szó, miért nyom ilyen keveset a latban a véleményük?

A 18 és 35 éves kor közötti fiatalok 55,9%-a érzi úgy, hogy a döntéshozók legtöbbször nem veszik figyelembe az álláspontjukat – derül ki a Global Shapers 2017-es felméréséből, amelyben huszonöt ezer ember vett részt, 186 országból. A fiatalok befolyásoló ereje egyre erősebbé válik, ahogy egyre nagyobb helyet foglalnak el a munkaerőpiacon, a szavazóközösségekben, és a fogyasztói közösségekben, a változások mögött álló szervek gyakran mégis elfelejtik figyelembe venni, hogy a legtöbb döntésük a fiatalokra van a legnagyobb hatással. Tovább nehezíti a helyzetet, hogy a fiatalokat leginkább érdeklő témákat az olyan magasabb döntéshozatali szinteken, mint például a parlament, egyszerűen figyelmen kívül hagyják. Az olyan kérdéseket vagy témákat, mint az egyenlő bérezés, az éghajlatváltozás, a foglalkoztatási kilátások,

valamint a lakásválság rendszerint kizárólag maguk a fiatalok helyezik előtérbe. Ráadásul sokan a közösségi médián keresztül adnak hangot kételyeiknek, melyek így sosem jutnak el a mainstream médiába, ezáltal a hatalmi szervekhez sem.

A brit fiatalok 75%-a szavazott a Brexit ellen, de minden kampányolás, tüntetés és közösségi média bejegyzés ellenére az erőfeszítéseik végül nem voltak elegendők ahhoz, hogy érvényesítsék az akaratukat. Az ilyen és ehhez hasonló esetek mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a fiatalok többsége úgy érzi, a szava nem ér semmit a nagy döntések meghozatalakor. A legfiatalabb választópolgárok élnek a legkevésbé választójogukkal, ami gyengíti a megválasztott kormány mandátumát. A 2017-es brit parlamenti választások előtt külön kampányt indítottak, hogy minél jobban bevonják a fiatalokat a választásba.

Szerencsére azonban mindig vannak olyanok is, akik mindenáron hallatják a hangjukat, és bármit megtesznek, hogy meg is hallgassák őket. A legjobb példa talán a pakisztáni származású Malala Yousafzai, aki a lányok tanuláshoz való jogáért küzd. Hatására egyre több fiatal aktivista szólal fel. A fiatalok párbeszéd iránti igénye egyre nagyobb, és erre az idősebb generációnak is figyelmet kell szentelnie. A diákok felvonulásokkal, tüntetésekkel és kampányokkal adnak hangot az akaratuknak, efelett már nem sokáig hunyhatnak szemet a kormányzatok sem.

Az idősebbek fejében még ma is egy olyan kép él az Y generáció tagjairól – vagyis az 1980-as és 1990-es években születettekről –, mint lusta, céltalan, munkakerülő gyerekekről, pedig ahogy a Global Shapers felmérés is mutatja, a mai fiatalok valójában

nagyon is karrier-orientáltak, céltudatosak és elszántak. A mai tizen- és huszonevesek máshogy gondolkodnak, beszélnek és lépnek kapcsolatba egymással, más értékekkel rendelkeznek, összességében merőben eltérő módon élnek, mint bármelyik előző nemzedék. Ez a generációs szakadék jelenti a legnagyobb problémát a kommunikációban.

Egy ország akkor működik a legjobban, ha mindenkinek egyenlő beleszólása van a dolgok folyásába. Amikor egy csoport mellőzve van, fontos ügyeket hagyunk figyelmen kívül, ami végső soron mindenkinek rossz. Nem kérdés tehát, hogy a fiatalokat be kell vonni a döntéshozatali folyamatokba. Nem csupán arra van szükség, hogy a felsővezetést meghallgassa őket, de a saját érdekükben nekik kell párbeszédet indítaniuk a fontos döntések meghozatala előtt. ✍

ÖNKÉNTES MUNKA A BUDAPESTI FINA VILÁGBAJNOKSÁGON

– AZ ÖNKÉNTESÉG NEM KORHOZ KÖTÖTT

SZENYÉRI VIKTÓRIA ▾

Ingyen munka vagy életre szóló élmény? Dolgozni egy nemzetközi sportrendezvényen fizetés nélkül? Megéri-e egyáltalán segíteni egy sportesemény lebonyolításában és ha igen, hány éves koráig végezhet valaki önkéntes munkát?

AZ önkéntesség kultúrsa gyerekcipőben jár még Magyarországon Nyugat-Európához képest. Itthon nálunk a hagyományos modellnek számító nyolc óra munka, nyolc óra pihenés, nyolc óra szórakozás felosztás uralkodik, ebbe a szerkezetbe sokak számára nem illeszkedik ez a tevékenység.

Ezt a hozzáállást mozdította el pozitív irányba idei budapesti vizes világbajnokság. A rendezvényre több ezer önkéntes jelentkezett, akik közül végül hármezer választottak ki. A résztvevő segítők többsége természetesen a fiatalabb, főleg a 16-25 év közötti generációból kerül ki. Sok más társamhoz hasonlóan én is a kalandvágy, a nyelvgyakorlás, a sportszeretet és az óriási élmény miatt jelentkeztem.

A tapasztalataim azonban igencsak vegyesek voltak, amivel nem voltam egyedül. A tény, hogy

a világbajnokság rendezését a tervezett hat év helyett két év alatt készítették elő, nem látszódott a nyilvánosság és a turisták számára. Az önkénteseknél azonban minden hiba és hiányosság lecsapódott, a kapkodás és a csúszások pedig mindennaposak voltak.

Az önkéntesek rengeteg helyszínen és sokféle feladattal voltak megbízva. Én egy sportlók számára kijelölt hotel infópultjánál teljesítettem szolgálatot. Munkánk az ott elszállásolt versenyzők segítése és információkkal való ellátása volt.

Itt találkoztam Dr. Végh Györgyivel (képünkön), aki szintén önkéntesként vett részt és akiről senki nem mondaná meg, hogy elmúlt már hetvenhat éves. A mindig mosolygós, életvidám, soha el nem fogyó energiával rendelkező hölgy hatalmas benyomást tett rám, nem tudtam megállni, hogy ne kérdezzem meg néhány dologról. Györgyi a világbajnokság idején munkába menet eltörte a kezét, ennek

ellenére rendkívül derűsen beszélt élményeiről, mintha semmi sem történt volna.

Györgyi, mint a legáltalánosabb dologról, úgy beszélt számtalan önkéntes munkájáról, melyeket nyugdíjba vonulása után végzett. „Önkénteskedtem már kertrendezőként, írok cikkeket a Mária egyháznak, angolból fordítok és hírszerkesztő vagyok, különböző adományszervezeteknél is segítettem már.”

Világbajnoksági munkáját azért is szívesen vállalta, mert számos senior versenyen is megmérettette magát. Elhivatottságának másik fő oka, nagybátyja Dr. Homonnay Tivadar emléke. „Ő volt a Magyar Úszószövetség elnöke 1927 és 1933 között, emellett országgyűlési képviselő és Budapest főpolgármestere is egészen Magyarország német megszállásáig. Amint bejöttek a németek, azonnal lemondott, egy percig sem kívánta tovább szolgálni az akkori kormányt és a háború idején zsidó származású gyermekeket bújtatott. Munkáját életében sohasem köszönték meg igazán, később deportálták is

Magyarországról. Kitüntetést csak halála után kapott. Emiatt nagyon szerettem volna, ha legalább egy kis cikkben, de megemlítik a nevét.

Györgyi három nyelven beszél. A német és a francia mellett angolul is tud, amiből a szakmai nyelvvizsgát mindössze másfél év alatt tette le 55 éves korában.

Beszélgetőtársam képes mindig optimista és derűs maradni, ezért mikor megkérdeztem tőle, milyen negatívumokat tapasztalt a vb ideje alatt, azt válaszolta semmi. Egyedül a szervezés terén emelt ki néhány dolgot: „látszott, hogy a szervezésre csak két év jutott, de szerintem így is hihetetlen munka, amit végig csináltak a felkészülés két évében. Ezen kívül csodálatos volt látni titeket, lelkes fiatalokat dolgozni és azt, hogy mennyire önállóan meg tudtok oldani problémákat, milyen talpraesettek vagytok. Emiatt is szerettem volna itt dolgozni, hogy én lehessen a ti jelképes nagymamátok és egy igazi szupernagynak érezzem magam”

Önkéntes tényleg bárkiből, bármilyen életkorban lehet, ha az ember valóban komolyan segíteni akar. Györgyi erre az élő bizonyíték.

Életútja, tapasztalatai és személyisége révén új megvilágításban látom a vb alatti munkát. Rájöttem arra, hogy az önkéntességet mi vállaltuk, teljesen szabadon. A felmerült kellemetlenségek okozta panaszkodás helyett (mely már szinte magyar népbetegséggé vált) azoknak az élményeknek örülni, amiket a rendezvény ideje alatt élhettünk meg önkéntesként. A negatívumok és árnyoldalak mellett óriási dolog volt számomra, hogy részese lehettem ennek a hatalmas sportrendezvénynek. ✍

NAGYVÁROSAINK REJTETT KERTJEI

ALMÁSI FANNI ▾

Az urbanizáció velejárója a biológiailag sokszínű területek felszámolása, a természetes élővilág eltűnése. Bár a már meglévő betonzsungelt nem valószínű, hogy a közeljövőben felváltják a parkok vagy kertek, a városi zöldfelület így is képes növekedni, a lapos tetejű épületek egyre nagyobb hányadát borítják zöldtetők.

A zöldtető nem új találmány, előnyei pedig meszesze túlmutatnak annak esztétikai értékén. Már az ókori görögök is gyakran telepítettek különböző virág- és gyümölcsfajtaikat épületeikre, a legelső modern kori kertek Németországban, Izlandon és Norvégiában terjedtek el. Két főbb kategóriába sorolhatóak, az intenzív zöldtetőkre teherbírástól függően akár fákat is ültethetünk, míg az extenzívek ültetőközege általában 5-10 cm mély.

Segítségükkel mérsékelhető a nagyvárosokra jellemző hőszigetelő hatás, segítik a csapadékvíz elvezetését és visszatartását, hozzájárulva ezzel a fenntartható vízgazdálkodáshoz. A rajtuk zöldellő növények nemcsak kiszűrik és megkötik a levegőben található

káros anyagokat, hanem élőhelyet is biztosítanak számos állatfajnak. A környezeti előnyökön kívül az épület gazdálkodása szempontjából is előnyösek a zöldtetők, melyek nagyon jól szigetelnek, így nem csak nyáron csökkenthetik a hűtésszámát, hanem a téli hidegben a hő megőrzéséhez hozzájárulva redukálják a fűtés költségeit.

A megoldást Európa több országában támogatják és szabályozzák, Franciaországban a jövő évtől minden megépülő kereskedelmi épületet növényeknek vagy napelemeknek kell borítania. Magyarországon az építési telekre kötelezően kiszabott zöldfelületbe pedig a tető is beleszámít, ami hatalmas ösztönzést ad az itthoni iparnak. Mára körülbelül kétszázmillió

négyzetméternyi zöldtetőt találhatunk Európában.

Budapest tekintetében ez a szám már évekkel ezelőtt meghaladta az egymillió négyzetmétert, az Örs vezér téri IKEA áruházon körülbelül tizenöt éve létesítettek 6500 négyzetméter területű extenzív zöldtetőt. Az itt élő növények akár kilencven napig is bírják eső nélkül, és nincs szükségük szerves anyagra, ezért nem igényelnek külön gondozást.

Bár a zöldtetők pozitív tulajdonságai vitathatatlanok (a környezetbarát infrastruktúrába befektetett összeg euróként közvetett és közvetlen módon hat eurót termel), fővárosunk belső kerületeiben csak elvétve találhatók lapos tetejű épületek, itt a megoldást a zöldfelület függőleges irányú bővítése, a zöldhomlokzatok jelentik. ✎

FQ FEJLESZTÉS, AZAZ A JÖVŐ TUDATOS GENERÁCIÓJA

TOMA FRANCISKA ▾

Az Eduline internetes portál szeptember eleji beszámolója alapján a közeljövőben a 7-10. évfolyamon önálló, kötelező tárgyként jelenhet meg a pénzügyi alapismeretek oktatása, de már a 3-6. évfolyam matematikai példáiban is növelnék a háztartási és pénzügyi problémákhoz kapcsolódó feladatok számát. Mi lehet ennek az oka?

A közelmúltban egy biztosító által elvégzett kutatásból az derült ki, hogy Magyarországon a felnőttek többsége csupán alapvető pénzügyi tudással rendelkezik – jelentős és bonyolultabb pénzügyi célok megvalósításához nem értenek. Ez az úgynevezett pénzügyi intelligencia (FQ) hiánya.

Definíció szerint pénzügyi intelligenciával rendelkezik az, aki képes megtartani és önállóan igazgatni saját vagyonát azáltal, hogy

érti a pénz működését. Az IQ-hoz (értelmi intelligencia) és EQ-hoz (érzelmi intelligencia) hasonlóan az FQ-nak is van mérőszáma, amely egy hatkategóriás modellel írható le. A kategóriák a következők: kiadások, hitel és adósság, karrier és jövedelem, befektetések, pénzügyi tervezés, valamint kockázat és védelem. A normális eloszlást követő IQ-számtól eltérően az FQ-teszt eredményeként kapott hexagon az összes kategóriában méri az egyén erősségeit

(és gyengeségeit). A végeredmény azt mutatja meg, az adott személy mennyire magabiztosan hoz pénzügyi döntéseket.

A kutatásokon elért kevésbé pozitív eredmények ellen lehet tenni: a pénzügyi intelligencia szinte minden összetevője tanulható. Fontos azonban leszögezni, hogy az FQ nem egyenlő azzal, amit egy szakmai pénzügyi képzésen megtanulunk: itt a saját, napi pénzügyek igazgatásáról van szó, nem pedig egy adott foglalkozás-

hoz köthető pénzügyi ismeretek elsajátításáról.

A pénzügyi intelligencia fejlesztésére eddig nem fektettek hangsúlyt a magyar oktatási rendszerben, azt szülőktől, saját élettapasztalatból vagy mások tanácsaiból lehetett megtanulni. Ha ténylegesen bevezetik a pénzügyi ismeretek tantárgyat a középiskolákba, az hatalmas lépés lehet egy pénzügyileg tudatosabb, önállóbb generáció felnevelésének irányába. ✎

A 2017/2018-AS TANÉV IDŐBEOSZTÁSA

Az alábbiakban összeszedtük nektek a következő tanév titeket, elsőéveseket is érintő legfontosabb dátumait. Ebben az összeállításban még nem szerepelnek olyan – egyelőre ismeretlen – időpontok, amelyek számotokra is nagy jelentőséggel bírnak majd 2017/2018-ban (ösztöndíjpályázatok, a HalVel kitöltési határidői, stb.). Ezekért olvassátok a későbbiekben figyelmesen az e-mailjeiteket, Neptun-üzeneteiteket.

1. (ŐSZI) FÉLÉV

09. 04 – 12. 08.	szorgalmi időszak
10. 30 – 11. 03.	ősz szünet
11. 27.	szakdolgozat leadása, záróvizsgára jelentkezés
12. 01 – 12. 05.	ősz félévi vizsgákra jelentkezés (HALVEL kitöltők számára)
12. 05 – 01. 18.	ősz félévi vizsgákra jelentkezés
12. 07 – 12. 13.	tavaszi félévi tantárgyfelvétel (BA képzések hallgatóinak)
12. 11 – 12. 22.	vizsgaidőszak
12. 25 – 01. 01.	téli szünet
01. 02 – 01. 19.	vizsgaidőszak
01. 04 – 01. 10.	tavaszi félévi tantárgyfelvétel (MA/MSc képzések hallgatóinak)

2. (TAVASZI) FÉLÉV

01. 29 – 02. 11.	félévi bejelentkezés (regisztráció), tantárgyfelvételi korrekciók elvégzése
02. 05 – 05. 11.	szorgalmi időszak
02. 05 – 02. 16.	záróvizsga-időszak (Gazdálkodástudományi Kar)
02. 12 – 02. 16.	záróvizsga-időszak
03. 30 – 04. 06.	tavaszi szünet
04. 09 – 04. 15.	jelentkezés specializációra (T kar)
04. 27 – 05. 02.	tavaszi félévi vizsgákra jelentkezés (HALVEL kitöltők számára)
05. 02.	szakdolgozat leadása, záróvizsgára jelentkezés
05. 02 – 06. 14.	tavaszi félévi vizsgákra jelentkezés
05. 14 – 06. 15.	jelentkezés specializációra (G kar)
05. 14 – 06. 15.	vizsgaidőszak
05. 21. – 05. 25.	jelentkezés specializációra (K kar)
05. 28 – 06. 03.	ősz félévi tantárgyfelvétel
06. 17. – 06. 22.	záróvizsga-időszak (G kar, alapképzési szakos hallgatók részére)
06. 17. – 06. 29.	záróvizsga-időszak (G kar, mesterképzési szakok és szakirányú továbbképzések hallgatói részére)
06. 22 – 06. 28.	záróvizsga-időszak (T és K kar, BA képzések hallgatói)
06. 29 – 07. 05.	záróvizsga-időszak (T és K kar, MA/MSc képzések hallgatói)

ERKEL

SZÍNHÁZ
THEATRE

LEGYÉL A
TÖRZSVENDÉGÜNK!

CORVINUS

BÉRLET 2017/18 ÉVAD

Giacomo Puccini

TRIPTICHON
Angelica nővér
Gianni Schicchi

2017. szeptember 21.,
csütörtök, 19:00

Giacomo Meyerbeer

A hugenották

2017. október 31.,
kedd, 18:00

Giuseppe Verdi

Traviata

2017. december 1.,
péntek, 19:00

A BÉRLET ÁRA EGYSÉGESEN 3000,- FT

A bérlet a jogosultság igazolásával váltható a Budapesti Corvinus Egyetem hallgatói, tanárai és adminisztratív dolgozói számára. A bérletek az évnnyitón az Erkel Színházban, valamint az Opera Értékesítési Centrumában válthatók személyesen az első előadásig.

További tájékoztatást az Értékesítési Osztály munkatársai adnak: jegy@opera.hu, (06 1) 332-7914.
Bérletfoglalás a fenti elérhetőségeken keresztül lehetséges.

OPERA
MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
HUNGARIAN STATE OPERA